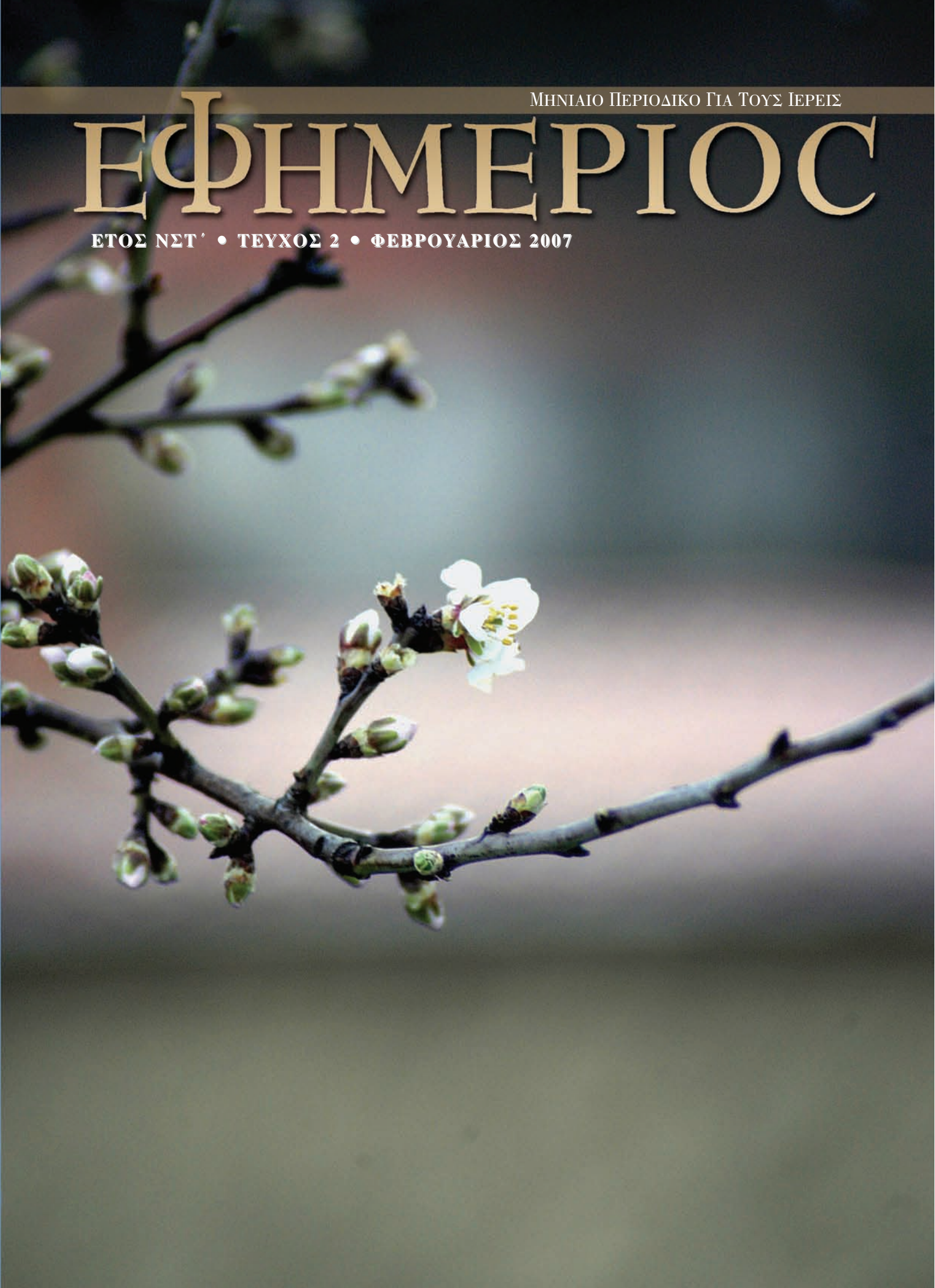

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΣΤ' • ΤΕΥΧΟΣ 2 • ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2007

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό για τους ιερείς

Ιωάννου Γενναδίου 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210 72.72.234, Fax: 210 72.72.247
e-mail «Εφημερίων»: lhatzifoti@hotmail.com

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ
του Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

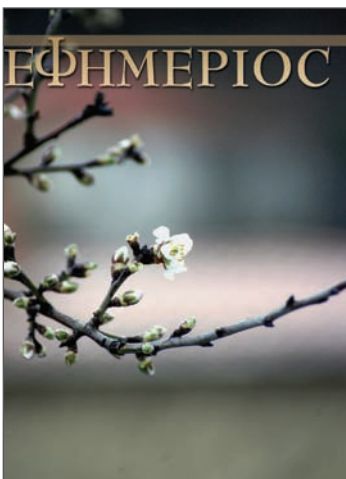
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
Κλάδος Ἐκδόσεων
τῆς Μορφωτικῆς καὶ Ἐπικοινωνιακῆς
Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ὁ Ἀρχιγραμματεῦν τῆς Ἱ. Συνόδου
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήνα

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
Σωκράτης Μαυρογόνατος
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήνα

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἰασίου 1 - 115 21 Ἀθήνα
Τηλ.: 210-7272.356 - Fax 210-7272.380
<http://www.apostoliki-diakonia.gr>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπισκοπικά Γράμματα Σεβ. Μητροπολίτου Ἀχελώου	σελ. 3
Λάθος τῶν πολιτικῶν νὰ ἀγνοήσουν τὴν Ἐκκλησία Συνέντευξη Κ. Χατζιδάκη (Εὐρωβουλευτῆ)	σελ. 4-5
Ἀέναες καινοτομίες Ἀρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα	σελ. 6
Συμβαίνουν - Συνέβησαν - Θὰ Συμβοῦν	σελ. 7-12
Ἡ λιτανεία τῶν ἱ. εἰκόνων κατὰ τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας Δ. Ἀνατολικιώτη.....	σελ. 13-15
Περὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φιλίστωρ	σελ. 15
Διδάχος ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ στὸ φυσικὸ περιβάλλον Ἰ. Ψαριώτη.....	σελ. 16-17
Στὰ ἴχνη τῆς ἁγίας Φιλοθέης Δημήτρη Φερούση	σελ. 18-19
Ὁ Γέροντας Ἀμβρόσιος τῆς Μονῆς Δαδίου (1912-2006) Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος Νικολάου	σελ. 20-21
Ἐκκλησία στὸ «ἐδῶ καὶ τώρα» Πρωτοπρ. Βασιλείου Θερμοῦ	σελ. 22-23
Ἡ ἑταιρεία «ΣΚΟΠΙΑ» αὐτοαποκαλυπτόμενη Πρωτοπρ. Β. Α. Γεωργοπούλου	σελ. 24
Τὸ βῆμα τῶν ἀναγνωστῶν	σελ. 25-26
Εἰδήσεις καὶ Σχόλια Κωνσταντίνου Χολέβα.....	σελ. 27-28
Βιβλιο-Δισκο-παρουσιάσεις	σελ. 29
Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ: Ἀρχιμ. Καλλινίκου Γεωργάτου	σελ. 30
Φωτογραφικὰ Στιγμιότυπα	σελ. 31

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Οἱ ἀμυγδαλιές ἀνθίσαν καὶ τοῦτον τὸν «χειμῶνα» ὄχι μέσα σὲ χιόνια καὶ παγωνιὰ ἀλλὰ κάτω ἀπὸ ἓνα ὑπέροχο καταγάλανο οὐρανό. Θὰ ἦταν εὐλογία Θεοῦ σὲ κάθε ἄλλη περίπτωση, ἀλλὰ ἡ ἐφετεινὴ καλοκαιρία εἶναι προάγγελος κακῶν, καθὼς πρόκειται γιὰ ἀποτέλεσμα τῆς ἀντίδρασης τῆς φύσης στὴ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος. Λένε πὼς πρὶν ἀπὸ τὴ θύελλα ἐπικρατεῖ ἡ γαλήνη. Ἄς ἐλπίσουμε πὼς ἡ ἀνθρωπότητα θὰ συνετισθεῖ, θὰ σεβαστεῖ τὴ Δημιουργία καὶ οἱ ἀμυγδαλιές θὰ συνεχίσουν νὰ ἀνθίζουν τὸ καταχείμωνο...

Ἐπισκοπικά Γράμματα

Ἀγαπητέ Συμπρεσβύτερε,

Ὡς Ὁρθόδοξος ἕγγαμος Ἱερεὺς δὲν εἶσαι ἄσχετος πρὸς τὸ ποιμνίό σου, ἀλλ' ἀποτελεῖς «μέλος ἐκ μέρους» (Α' Κορ. ιβ' 27). Καὶ τοῦτο, διότι συνδέεσαι μὲ τὸ ποιμνίό σου ὄχι θεωρητικά, ἀλλὰ οὐσιαστικά. Ὡς Ὁρθόδοξος ἕγγαμος Ἱερεὺς δὲν εἶσαι μόνο πνευματικός προϊστάμενος τῆς Ἑνορίας του, ἀλλὰ καὶ «σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός» τῆς (Γεν. β' 23). Οὐσιαστικός σύνδεσμος πού σέ συνδέει μὲ τὸ σῶμα τοῦ ποιμνίου σου εἶναι ἡ σύζυγός σου. Ἡ Πρεσβυτέρα!

Ὁ ρόλος, ἐπομένως, τῆς Πρεσβυτέρας εἶναι διπλός: ὡς σύζυγος καὶ μητέρα εἶναι προϊσταμένη τῆς «κατ' οἶκον» Ἐκκλησίας, τῆς ἱερατικῆς οἰκογένειας καὶ ὡς Πρεσβυτέρα λειτουργεῖ ὡς σύνδεσμος πού συνδέει τὸν ἱερέα σύζυγό της μὲ τὸ ποιμνιο καὶ τὸ ἀντίστροφο. Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι ἡ Πρεσβυτέρα, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος, καλεῖται, νὰ ἐργάζεται γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία τῆς οἰκογενείας της, γιὰ τὴ συνοχή, τὴν ἐνότητα καὶ τὴν προκοπή της καί, ἀπὸ τὸ ἄλλο, γιὰ τὴ διασύνδεση τοῦ Ἱερέα-συζύγου της, μὲ τοὺς ἐπὶ μέρους πιστοὺς τῆς Ἑνορίας.

Ἡ Πρεσβυτέρα, καλεῖται, κατ' ἀρχάς, νὰ λειτουργεῖ ὡς στήριγμα τοῦ Ἱερέα συζύγου της. Ὁ Ἱερεὺς εἶναι, βέβαια, λαμπάδα πού φωτίζει. Δέν πρέπει, ὅμως, νὰ παραθεωρεῖται τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Ἱερεὺς ταυτόχρονα λιώνει. Γι' αὐτὸ ὁ Ἱερεὺς ἔχει ἀνάγκη στηρίγματος. Ἡ ἀναμμένη λαμπάδα στηρίζεται ἀπαραίτητα εἴτε ἀπὸ τὸ Μα-

νουάλι εἴτε ἀπὸ τὸ Κηροπήγιο. Τὴν ἴδια λειτουργία καλεῖται νὰ ἐκπληρῶνει καὶ ἡ Πρεσβυτέρα πρὸς τὸν Ἱερέα σύζυγό της, ὁ ὁποῖος «ὡς κηρὸς τίκεται ἀπὸ προσώπου τοῦ πυρός» τῆς ἱερατικῆς φλόγας. Νὰ λειτουργεῖ ὡς Κηροπήγιο τῆς ἱερατικῆς λαμπάδας τοῦ συζύγου της.

Ἡ Πρεσβυτέρα, ἐπίσης, καλεῖται νὰ φροντίζει γιὰ τὴν σωστὴ ἀγωγή καὶ πνευματικὴ καλλιέργεια τῶν παιδιῶν της. Ἐνας βασικὸς στόχος τῆς πνευματικῆς καλλιέργειας τῶν παιδιῶν τῆς ἱερατικῆς οἰκογένειας εἶναι ἡ σταδιακὴ προσέγγιση καὶ κατανόηση τοῦ ἱερατικοῦ λειτουργήματος τοῦ Ἱερέα Πατέρα τους. Ἡ Πρεσβυτέρα καλεῖται νὰ συμβάλλει, ὥστε τὸ πρόσωπο καὶ ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἱερέα Πατέρα νὰ ἐκτιμῶνται καὶ νὰ γίνονται σεβαστά, τόσο ἀπὸ τὰ παιδιά, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸν ἄμεσο περίγυρο τῆς ἱερατικῆς οἰκογένειας.

Ἐξ ἄλλου, ἡ Πρεσβυτέρα καλεῖται νὰ βοηθεῖ καὶ συντρέχει τὸν Ἱερέα σύζυγό της στὸ ποιμαντικὸ ἔργο του. Ἀπὸ τὴν ἄποψη αὐτῆ, ἡ Πρεσβυτέρα καλεῖται πρώτη αὐτὴ νὰ συμμετέχει καὶ νὰ συμβάλλει στὸ ποιμαντικὸ ἔργο τοῦ Ἐφημερίου συζύγου της. Ἐάν, ὅπως λέγεται, πίσω ἀπὸ ἓνα μεγάλο ἄνδρα ὑπάρχει μιὰ γυναίκα, μητέρα ἢ σύζυγος, μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι δίπλα ἀπὸ ἓνα ἐπιτυχημένο ὀρθόδοξο Ἱερέα ὑπάρχει μιὰ καλὴ σύζυγος καὶ Πρεσβυτέρα.

Μὲ πολλές εὐχές

† Ὁ Α.Ε.

Με την ευκαιρία της Ημερίδας που διοργάνωσε η Ίερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος για τη συμπλήρωση είκοσιπέντε χρόνων από την ένταξη της Ελλάδος στην Ε.Ε. ζητήσαμε από ευρωβουλευτές που συμμετείχαν στην Ημερίδα αυτή να μᾶς πουν τις απόψεις τους για την εκδήλωση και ἄλλα συναφή θέματα. Στο τεύχος αυτό δημοσιεύουμε τις απαντήσεις που μᾶς ἔστειλε πρώτος ὁ κ. Κ. Χατζηδάκης, τὸν ὁποῖο εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν προθυμία.

Πῶς θὰ σχολιάζατε τὸν ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἑορτασμό γιὰ τὴν συμπλήρωση 25 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἔνταξη τῆς Ἑλλάδος στὴν Ε.Ε.;

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κ. Χατζηφῶτη, ἐκ

Λάθος τῶν πολιτικῶν νὰ ἀγνοήσουν τὴν Ἐκκλησία

Συνέντευξη τοῦ Εὐρωβουλευτῆ
κ. Κ. Χατζηδάκη
στὴν Λίτσα Ἰ. Χατζηφῶτη

τῶν πραγμάτων εἶναι ἓνας δρῶν ὀργανισμὸς μὲ εὐρύτερη κοινωνικὴ δραστηριότητα. Θὰ ἦταν, λοιπόν, παράλογο νὰ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση, καθὼς ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὶς πολιτικὲς τῆς. Μὲ αὐτὸ δὲν ἀναφέρομαι μόνο στὴ γενικὴ πολιτικὴ κατεύθυνση καὶ τὸ ἠθικὸ περιεχόμενον τῶν πολιτικῶν. Ὑπάρχουν συγκεκριμένοι τομεῖς ὅπου ὑπάρχει ἀμοιβαῖο ἐνδιαφέρον καὶ κοινὸς τόπος. Εἶναι οἱ πολιτικὲς ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τὸ Περιβάλλον, καθὼς ἀφοροῦν στὶς ἐπόμενες γενιές, ἀλλὰ καὶ τὴν ἴδια τὴ Δημιουργία. Εἶναι οἱ πολιτικὲς ποὺ ἀφοροῦν στὴ Βιοθητικὴ καὶ σὲ ὅλα τὰ συναφῆ ἠθικὰ καὶ πολιτικὰ ζητήματα ποὺ ἐγείρονται. Εἶναι ἡ πολιτικὴ τῆς Μετανάστευσης, δεδομένης τῆς κοινωνικῆς δραστηριότητος τῆς Ἐκκλησίας στὸ συγκεκριμένο τομέα. Ἀλλὰ εἶναι καὶ ἡ εὐρύτερη Ἀνθρωπιστικὴ πολιτικὴ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνωσης, καθὼς ἡ Ἐκκλησία, μέσω τῆς Ἀλληλεγγύης καὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἔχει ἀναπτύξει δραστηριότητα

ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑνωσης. Μέσω τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὶς Βρυξέλλες, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπαφῶν μὲ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴ καὶ τὴν Προτεσταντικὴ Ἐκκλησία, ἡ δράση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σὲ εὐρωπαϊκὸ ἐπίπεδο μπορεῖ νὰ ἀποβεῖ ἐπωφελῆς, ὄχι μόνο γιὰ τὴν ἴδια, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς εὐρωβουλευτὲς τῶν ὁποίων τὸ ἔργο καὶ ὑποβοηθᾶ.

Ποιὰ εἶναι ἡ ἀποψή σας ἀναφορικὰ μὲ τὴν σχέση μετὰ τῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς Κοινωνικῆς Ἠθικῆς;

Ὅπως ἀναφέρουν οἱ γραφές, ὁ ἄνθρωπος ἔχει πλαστεῖ “ἐπ’ ἐλευθερίᾳ”. Ὡς ἐκ τούτου, δὲν ἔχουν νόημα γιὰ τὴν ἀνθρώπινη προσωπικότητα οἱ τεχνητοὶ περιορισμοὶ τῆς δραστηριότητος τοῦ καθενός. Ὁ καθένας ἀπὸ μας εἶναι ἐλεύθερος νὰ ὀραματίζεται, νὰ δημιουργεῖ καὶ νὰ οἰκοδομεῖ ἐπ’ ὠφελείᾳ δικῆς του καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἀπὸ κεῖ καὶ μετὰ ξεκινᾷ ἡ κοινωνικὴ εὐθύνη τοῦ κάθε πολίτη. Ἄν δὲ θέλουμε νὰ παραμείνουμε ἄτομα ξεκομμένα ἀπὸ τὸ σύνολο, ἔχουμε τὴν ὑποχρέωση νὰ μὴν ἀδιαφοροῦμε γιὰ τοὺς συναθρώπους μας καὶ νὰ μὴ λησμονοῦμε τὴν κοινωνικὴ εὐθύνη πρὸς αὐτούς.

Ἀντίστοιχη ὑποχρέωση εὐαισθησίας ἔχει καὶ τὸ Κράτος. Ἡ οὐσιαστικὴ κοινωνικὴ πολιτικὴ, ποὺ εἶναι ὑποχρέωση τῆς κάθε σύγχρονης πολιτείας, ἔχει ὡς προϋπόθεση τὴν παραγωγή πλούτου. Ὅπως ἔχει λεχθεῖ, κανεὶς δὲν θὰ θυμόταν τὸν Καλὸ Σαμαρείτη ἂν δὲν εἶχε χρήματα νὰ μοιράσει. Προσωπικά, θεωρῶ ὅτι ὅλα τὰ κόμματα εἶναι ἐξίσου εὐαίσθητα κοινωνικά. Αὐτὸ ποὺ ἔχει σημασία, ὅμως, πάνω ἀπὸ ὅλα, εἶναι ἡ κοινωνικὴ ἀποτελεσματικότητα τοῦ κάθε πολιτικοῦ φορέα.

Θὰ θέλατε νὰ συνοψίσετε μὲ λίγα λόγια τὸ μῆνυμα ποὺ προῆλθε ἀπὸ τὴν Ημερίδα κατὰ τὴ δική σας ἀποψη;

Θέλω νὰ σταθῶ στὰ θέματα τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητας. Ἄν θέλουμε νὰ μὴν ἐπηραστεῖ ἀρνητικά, δὲν πρόκειται νὰ τὸ πετύχουμε μὲ μεγάλα λόγια καὶ δημαγωγικὲς προσεγγίσεις. Οὐτε μπορεῖ κανεὶς βιαίως νὰ μᾶς ἐπιβάλλει τὰ δικά του πρότυπα, πολὺ δὲ περισσότερο ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση, ποὺ στηρίζεται στὴν πο-

λυμορφικότητα. Η προστασία της εθνικής μας ταυτότητας προϋποθέτει δυο πράγματα: εθνική αυτοπεποίθηση και παραγωγή πολιτισμού. Έθνική αυτοπεποίθηση σημαίνει ότι δεν θα έπικεντρωνόμαστε μόνο στην καταδίκη όποιου έκανε τυχόν άρνητικά σχόλια για την Ελλάδα, αλλά ότι θα εγκαταλείψουμε την ίδια στιγμή την ξενομανία και το μιμητισμό, που έκδηλώνεται από το τρόπο που ντυνόμαστε μέχρι τα όνόματα των διαφόρων καταστημάτων. Πολλές φορές οι ίδιοι που καταγγέλλουν είναι αυτοί που συμπεριφέρονται με αυτό τον τρόπο. Παραγωγή πολιτισμού σημαίνει πως χρειαζόμαστε καινούριους Σεφέρηδες και Έλύτηδες. Η πνευματική και πολιτική ήγεςία του τόπου έχουν ευθύνες που πρέπει να αναλάβουν. Να καταλάβουμε, δηλαδή, πως δεν θα προχωρήσει μπροστά η Ελλάδα αν δεν προχωρήσουμε πρώτα έμεις οι ίδιοι.

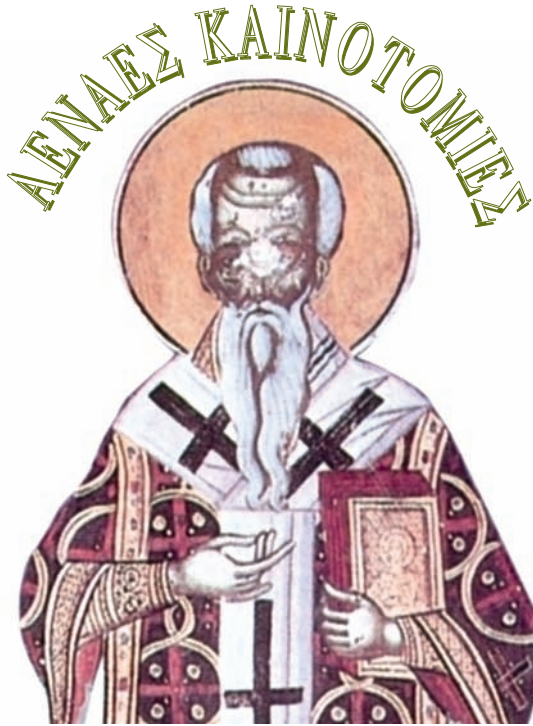
Τί θα θέλατε να κάνει ή να μην κάνει η Έκκλησία σε αναφορά με τα δρώμενα στην Ε.Ε. που έχουν σχέση με τα θέματα Θρησκείας;

Είναι θετική παρουσία του γραφείου της Έκκλησίας της Ελλάδος στις Βρυξέλλες. Θετικές είναι επίσης οι ενημερωτικές επισκέψεις και επαφές ιερωμένων στις Βρυξέλλες, μετά από πρόσκληση ευρωβουλευτών. Άκόμα πιο θετικές και σημαντικές είναι, βέβαια, οι πρόσφατες επαφές του Αρχιεπίσκοπου με τον Πάπα. Προφανώς, είναι ρόλος των ίδιων των πολιτικών να κάνουν πολιτική. Άλλα θα ήταν παράλειψη της Έκκλησίας αν δεν παρενέβαινε σε ζητήματα με ήθικη διάσταση και κοινωνικό χαρακτήρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Παράλληλα, θα ήταν λάθος των πολιτικών, κ. Χατζηφώτη, να αγνοήσουν την Έκκλησία και να μη διαλέγονται μαζί της. Δεν μπορεί στην Ευρώπη να αγνοούμε την Έκκλησία. Πολύ περισσότερο έφόσον, όπως είπε ο Κωνσταντίνος Τσάτσος, το ευρωπαϊκό οικοδόμημα στηρίζεται σε τρεις λόφους: στην Ακρόπολη (άρχαία ελληνική φιλοσοφία και γραμματεία), στο Καπιτώλιο (ρωμαϊκό δίκαιο) και στο Γολγοθά (Χριστιανισμός). Είναι κρίμα που στο προοίμιο του σχεδίου της Συνταγματικής Συνθήκης δε συμπεριελήφθη αυτή η αναφορά.

Πώς κρίνετε την ανθρωπιστική βοήθεια που προσφέρει η Έκκλησία διεθνώς;

Δέ θα έλεγα ότι η Έκκλησία είναι αξιέπαινη για αυτή της τη δράση, διότι απλά θεωρώ πως είναι υποχρέωσή της, όπως και καθενός από μας, να μην ξεχνάμε τους φτωχούς και τους ανήμπορους. Επομένως, θεωρώ ότι η Έκκλησία ολοένα και περισσότερο τα τελευταία χρόνια εκπληρώνει το καθήκον της. Βέβαια, πρέπει να ξέρετε, πως ένα κρίσιμο ζήτημα τόσο για την ανθρωπιστική βοήθεια της Έκκλησίας όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι αυτή να φτάνει στα χέρια αυτών που πράγματι την έχουν ανάγκη. Δυστυχώς, οι χώρες του Τρίτου Κόσμου ταλαιπωρούνται διπλά. Αφενός από την φτώχεια, αφετέρου από τα πολιτικά τους συστήματα. Δεν πρέπει μόνο να δώσεις βοήθεια, πρέπει να ξεπεράσεις τα εμπόδια των διαφόρων επιτηδείων στα κράτη αυτά και να μπολιάσεις τους ανθρώπους εκεί με μια πιο προοδευτική και δημιουργική νοοτροπία.

Μια πολύ πρόσφατη έκθεση στο Παλαιό Ἀρσάκειο τῶν Πατρῶν εἶχε τὸν ἀποφθεγματικὸ τίτλο: «Ὅ,τι ἀπομένει, εἶναι μέλλον»!

– Ἀλήθεια, τί ἀπόμεινε σὲ μᾶς καὶ στὸ μέλλον ἀπὸ τῆ χρονιᾶ πού ἀποχαιρέτισαμε;

Κάποιοι ἀπάντησαν: τὸ “You Tube”. Τὸ νεογέννητο ἐργαλεῖο στὸ Ἴντερνετ, ὅπου μπορεῖ ὁ καθένας νὰ ἀνεβάσει ὅποιο φιλμάκι θέλει καὶ νὰ αὐτοθαυμαστεῖ (ἐρασιτεχνικὰ μουσικὰ βίντεο, προσωπικὲς ἱστορίες, τραγούδια, κ.ο.κ.). Καὶ αὐτὸ βραβεύτηκε ὡς «καινοτομία – ἐφεύρεση τῆς χρονιᾶς» ἀπὸ τὸ Time. Ἡ δὲ Γαλλικὴ Le Monde ἔκανε λόγο γιὰ «Μάη τοῦ ὄ8 στὶς ψηφιακὲς εἰκόνες», δηλαδή, γιὰ μορφὴ ἐπανάστασης! Καὶ εἶναι ὁ ταχύτερα ἀναπτυσσόμενος διαδικτυακὸς τόπος! Δέχεται τὸ “You Tube” πάνω ἀπὸ 20 ἑκατομμύρια ἐπισκέψεις κάθε μῆνα· τὸ κοινὸ του βλέπει 100 ἑκατομμύρια κλίπς ἡμερησίως· τὰ νέα βίντεο ἀνέρχονται καθημερινὰ σὲ 65.000!

Δὲν θὰ μᾶς ἀπασχολήσει τόσο ἡ “You Tube”-μανία καὶ οἱ Tube-ιστές, ἀλλὰ «μᾶς ἐνοχλεῖ» λίγο τὸ μότο του, τὸ σλόγκαν του: «Πρόβαλε τὸν ἑαυτό σου!». Καὶ νὰ διατυπώσουμε μιὰ ἀπορία μας: Συγχωρῆστε μας, κύριοι, ὅμως πουθενὰ δὲν βλέπουμε τῆ (βραβευμένη) καινοτομία. Ποῦ ὑπάρχει;

• Μήπως ὑπάρχει στῆ γενικότερη ἀντίληψη τῶν πολλῶν: «Ἀρχίζεις νὰ ὑπάρχεις, ὅταν πουλάει τὸ ἔργο σου»; Μὰ εἶναι αὐτὸ καινοτομία; Ἡ θέση αὐτὴ ὄχι μόνο εἶναι πολὺ παλιά ἀλλὰ μυρίζει ἔντονα μούχλα καὶ πτωμαῖνη ἀπὸ τὰ συσσωρευμένα «εὐκόλα» πλούτη ἀνὰ τοὺς αἰῶνες!

• Μήπως τὸ «πρόβαλε τὸν ἑαυτό σου» εἶναι ἡ καινοτομία; Ἐδῶ σίγουρα δὲν «κάθεται» ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτός, ἀφοῦ εἶναι σταθερὸ πάθος ὄλων τῶν ρηχῶν προσώπων, ἡ ἄμετρη ὠραιοπάθειά τους καὶ ἡ ἐπιδεικτικομανία τους.

• Μήπως θεωρεῖται καινοτομία ἡ κυνικὴ δήλωση τοῦ ἱδρυτῆ τοῦ “You Tube” Τσάντ Χάρλεϊ: «Ὅλοι στὸ πίσω μέρος τοῦ μυαλοῦ τους θέλουν νὰ γίνουν στάρ κι ἐμεῖς τοὺς προσφέρουμε τὸ κοινὸ γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ τὸ πετύχουν». Αὐτὸ παραπέμπει εὐθέως στὶς Παραδείσιες προπρωτικὲς στιγμές, πού προσπαθεῖ ὁ Ἐωσφόρος νὰ πείσει τὴν Εὐὰ νὰ γίνεῖ «στάρ πρώτου μεγέθους», μὲ τὰ γνωστὰ συνακόλουθα.

Ποῦ, λοιπόν; Ὑπάρχει κάποια καινοτομία, κάποια «καινούργια τομῆ» στὰ δεδομένα τοῦ κόσμου;

Γιὰ νὰ δοῦμε κάποιες ἀληθινὲς καινοτομίες, θὰ ρίξουμε μιὰ ματιὰ σὲ μιὰ «ἀσημαντότητα» τῆς

Ἄρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα

εὐροτολογικῆς ἐπικαιρότητας, πού «γράφει» ἐκκωφαντικὰ καὶ ἄμεσα (γιατί εἶναι αὐθεντικὴ).

Στὶς 16 Φεβρουαρίου γιορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας τὸν ὅσιο Φλαβιανό. Εἶχε τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικὸ του μότο-τρόπο ζωῆς ὁ ἅγιός μας: Δὲν πρόβαλλε καθόλου τὸν ἑαυτό του! Ἄφοῦ ἔζησε γιὰ 60 χρόνια μέσα σ’ ἓνα κελλί, «μόνος μόνω τῷ Θεῷ», «χωρὶς νὰ συνδιαλέγεται μετὰ τινος καὶ χωρὶς νὰ εἶναι ὀρατὸς εἰς οὐδένα· ἀλλὰ νεύων τὸν νοῦν του εἰς τὴν καρδίαν του, προσωμίλει ἀενάως τῷ Κυρίῳ· καὶ ἐκεῖθεν ἐλάμβανε πᾶσαν παρηγορίαν, ζῶν βίον ἀληθῶς ἰσάγγελον».

Ποιά εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῆς πολύχρονης «ἐμμονῆς» σὲ ἀφάνεια καὶ ταπείνωση τοῦ ὀσίου Φλαβιανοῦ;

– Πλήθος θαυματουργῶν (μέχρι καὶ ἀναστάσεις νεκρῶν!) μὲ τὴν προσευχὴ του!

Καὶ τὸ μήνυμά του;

– Ἀπλό-ἀπλούστατο: «Ὁ Θεὸς εἶναι Ἐκεῖνος πού προβάλλει τοὺς «ἥρωές Του», τοὺς φιλότιμους καὶ ἀφανείς Του δούλους. Καὶ ξέρει πολὺ καλύτερες μεθόδους ἀπὸ τὸ κάθε “You Tube”· πού ἀξίζουν ὄντως· καὶ διαρκοῦν»!

Ναί! Ἡ πνευματικὴ ζωὴ ἀνατρέπει τὰ πάντα, μὲ τρόπο πάντα γοητευτικὸ! Πόσο γοητευτικὰ δὲν ἔφερε τὰ Πάνω κάτω καὶ τὰ κάτω Ἄνω ὁ ἅγιος Φλαβιανός! Νὰ πρεσβεύει, λοιπόν, γιὰ ὅλους μας, πού τὰ ἔχουμε τόσο ἀνάκατα στῆ ζωὴ μας. Ὡστε «πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθεῖναι».

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Στους «Δικαίους τῶν Ἐθνῶν» ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Δαμασκηνός

Ἡ ἐφετινὴ ἐπέτειος τοῦ Ἑβραϊκοῦ Ὀλοκαυτώματος ἦταν ἀφιερωμένη στὸν μακαριστὸ Ἀρχιεπίσκοπο Δαμασκηνοῦ Παπανδρέου, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὴν περίοδο τῆς Γερμανικῆς κατοχῆς κατόρθωσε νὰ σώσει ἑκατοντάδες Ἑβραίων τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ Κεντρικὸ Ἰσραηλιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἑλλάδος ἀποφάσισε νὰ τὸν τιμῆσει σὲ εἰδικὴ τελετὴ ποὺ πραγματοποιήθηκε πρὸ τοῦ ἀδριάντος του στὸ προαύλιο τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν στὶς 28.1.07. Παρέστησαν ὁ Ὑφ. Ἐξωτερικῶν κ. Θ. Κασίμης, ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν καὶ πλήθους κόσμου. Βασικὸς ὁμιλητὴς ἦταν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στὴν τολμηρὴ, ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ ἑβραϊκοῦ πληθυσμοῦ, δράση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ. «Γιὰ ἐμᾶς προϋποθέσεις μιᾶς εἰρηνικῆς καὶ εὐημεροῦσας κοινωνίας εἶναι ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ πρὸς τὸν κάθε συνάνθρωπο, ἀνεξάρτητα ἀπὸ φυλὴ καὶ θρησκεία, ὅπως, ἐπίσης καὶ ἡ δικαιοσύνη. Εἶναι ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα, ἡ τιμὴ πρὸς τοὺς ἥρωες, ἡ ζωντανὴ ἱστορικὴ μνήμη. Λαοὶ ποὺ δὲ θέλουν νὰ θυμοῦνται τὸ παρελθὸν δὲν δικαιοῦνται νὰ ἔχουν μέλλον», ὑπογράμμισε ὁ Μακαριώτατος. «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Δαμασκη-

νός», εἶπε σὲ ἄλλο σημεῖο τοῦ λόγου του, «ἀνεγράφη στὴ Χρυσὴ Βίβλο τοῦ Ἰσραὴλ ὡς ἓνας τῶν Δικαίων τῶν Ἐθνῶν, μαζί μὲ ἄλλους ἡρωικούς Ἕλληνες Ἱεράρχες καὶ κληρικούς καὶ λαϊκούς, Ὀρθόδοξους Χριστιανούς στὸ θρήσκευμα, ποὺ μὲ τὶς ἐνέργειές τους ἔσωσαν ἀπὸ τὸν βέβαιο θάνατο Ἑβραίους στὸ θρήσκευμα Ἕλληνες πολίτες». «Ἡ κοινή», κατέληξε, «εἰρηνικὴ καί, μὲ ἀγαστὴ συνεργασία, ζωὴ Ἑβραίων, Χριστιανῶν καὶ Μουσουλμάνων στὴ χώρα μας ἀποτελεῖ ἀπὸ παράδειγμα καὶ πρότυπο ὁμαλῆς συμβίωσης ἀνθρώπων ποὺ ἀκολουθοῦν διαφορετικὰ θρησκευόμενα γιὰ τοὺς λαοὺς τῆς Γῆς».

Ἡ Μ. Κ. Ο. «Ἀλληλεγγύη» τῆς Ἐκκλησίας μας στὸν Λίβανο

Ἀνθρωπιστικὴ βοήθεια, τὴν τέταρτη μέσα στοὺς τελευταίους μῆνες, ἀπὸ 156 τόνους μὲ φάρμακα, τρόφιμα καὶ ἄλλα εἶδη πρώτης ἀνάγκης, παρέδωσε ἡ Μ.Κ.Ο. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἀλληλεγγύη» στὸ λαὸ τοῦ Λιβάνου ἀπὸ κλιμάκιο τῆς «Ἀλληλεγγύης», μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Γενικὸ Διευθυντὴ τῆς, κ. Δ. Φουρλεμάδη ποὺ εἶχε σειρὰ ἐπαφῶν μὲ ἐκπροσώπους τῆς λιβανικῆς κυβέρνησης, προκειμένου νὰ

συζητηθοῦν οἱ προοπτικὲς περαιτέρω συνεργασίας γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησι τῆς χώρας. Τὴν εὐγνωμοσύνη τῆς λιβανικῆς κυβέρνησης γιὰ τὴν ἐλληνικὴ συμπαράστασι ἐξέφρασε στὸν κ. Φουρλεμάδη ὁ Γ.Γ. τῆς κυβέρνησης καὶ ἐπικεφαλῆς τῆς Ἐπιτροπῆς Διαχείρισης τῆς Ἀνθρωπιστικῆς Βοήθειας, Στρατηγὸς Γιάχια Ρα-άντ, μὲ τὸν ὁποῖο συζητήθηκαν καὶ οἱ προοπτικὲς συμμετοχῆς τῆς «Ἀλληλεγγύης» σὲ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

προγράμματα αναπτυξιακής βοήθειας. Οι ανάγκες τώρα του Λιβάνου εστιάζονται κυρίως, στην κάλυψη 500 προκάτ κατοικιών των 100 τ.μ. και 170 φυλακίων για τον στρατό των συνόρων καθώς και στην κάλυψη των αποζημιώ-

σεων των οικογενειών των 1.300 θυμάτων του πολέμου. Από την πλευρά του ό κ. Φουρλεμάδης επισήμανε ότι η Μ.Κ.Ο. «Άλληλεγγύη» βρίσκεται και θα εξακολουθήσει να βρίσκεται στο πλευρό του λιβανικού λαού.

Μνήμη Όσιομάρτυρος Παύλου του Πατρέως

Με λαμπρότητα εορτάστηκε στην Πάτρα ή μνήμη του άγιου οσιομάρτυρος Παύλου του Πατρέως, ήγουμένου των έν Ραϊθῶ αναιρεθέντων ὑπό των βαρβάρων Βλεμύων οσίων ἀββάδων. Στόν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῆς Εὐαγγελιστρίας εὐρίσκεται ἡ ἱερὰ εἰκόνα τοῦ οσίου Παύλου, ἡ ὁποία ἱστορήθηκε με πρωτοβουλία τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κυροῦ Εὐσταθίου Εὐσταθοπούλου τοῦ Πατρέως, ὁ ὁποῖος ὑπηρέτησε ὡς Προϊστάμενος καὶ ἱεροκήρυξ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῶν Πατρῶν, ὄρισε τὴν ἐορτὴ τοῦ ἁγίου καὶ φρόντισε, ὥστε νὰ ἐκδοθεῖ καὶ συμπληρωθεῖ ἡ ἀσματικὴ ἀκολουθία τοῦ οσιομάρτυρος Παύλου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ αναιρεθέντων Πατέρων καὶ νὰ ἱστορηθεῖ ἡ εἰκόνα του. Ὁ Εὐστάθιος ἐξεδήμησε τὸ 1969 καὶ τάφηκε στόν Ἱ. Ν. Παναγίας Ἀλεξιώτισσης τῶν Πατρῶν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς Θ. Λειτουργίας ἐψάλη Μνημόσυνο ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου αναπαύσεως τοῦ μακαριστοῦ ἱεράρχου, ὁ ὁποῖος κατέλιπε φήμη ἀγαθοῦ καὶ ἐναρέτου ἀνδρὸς τόσο στὴν Πάτρα ὅσο καὶ στὴν Ἱ. Μ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως.

Ὁ Ἱ. Ν. τοῦ Ἁγίου Ἰωακείμ στὴν Πάτρα

Τὴν Παρασκευὴ 29.12.06 ὑπογράφηκε τὸ δωρητήριο συμβόλαιο τοῦ Δήμου Πατρέων πρὸς τὴν Ἱ. Μ. Πατρῶν, μετὰ ἀπὸ ὁμόφωνη ἀπόφαση τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ σχετικῆς ἐγκρίσεως τῆς Περιφέρειας, οἰκοπέδου ἐκτάσεως 2,5 στρεμμάτων στὴν Ἐξω Ἀγυῖα Πατρῶν ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἀθηνῶν, Ροῖδης καὶ Πηνελόπης Δέλτα προκειμένου νὰ ἀνεγερθεῖ ὁ Νέος Ἐνοριακὸς Ἱ. Ν. Ἁγίου Ἰωακείμ Ἐξω Ἀγυῖας. Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο καὶ μετὰ τὴν προγενέστερη ἀγορὰ ὁμόρου οἰκοπέδου ἀπὸ τὴν ἐρατικὴ ἐπιτροπὴ ὁλοκληρώθηκε ἡ διαδικασία ἀποκτησης τοῦ οἰκοπέδου ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἀνεγερθεῖ ὁ νέος Ἐνοριακὸς Ἱερὸς Ναός. Ὁ Ἅγιος Ἰωακείμ εἶναι τοπικὸς Ἅγιος, γεννήθηκε στὸ χωριὸ Σκιαδὰ Τριταίας Ἀχαΐας καὶ μόνασε στὴν Ἱ. Μ. Νοτενῶν, κοντὰ στὴ γενέτειρά του, ὅπου καὶ ἐκοιμή-

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

θη. Κοντά στο Μοναστήρι υπάρχει το σπήλαιο όπου άσκητικά άγωνίστηκε και στο Καθολικό της Ίερās Μονής φυλάσσονται τμήματα των Ίερών Λειψάνων του. Ο Σεβ. εισηγήθηκε την άφιέρωση του Ίεροῦ Ναοῦ στον Όσιο Ίωακείμ στην προσπάθεια της τοπικής

Έκκλησίας για την ανάδειξη των τοπικών Άγιων και τον λαμπρό έορτασμό της μνήμης τους, άφοῦ για τους πολλούς οί τοπικοί Άγιοι είναι άγνωστοι. Μάλιστα το ήμερολόγιο της Ί. Μ. Πατρών του 2007 είναι άφιερωμένο στους «Έν Άχαΐα Άγίους».

Άγιασμός στον Ίορδάνη

Μετά από 1600 χρόνια ό ήχος της καμπάνας άκούστηκε και πάλι στις όχθες του Ίορδάνη ποταμοῦ, εκεί πού ό Άγιος Ίωάννης ό Πρόδρομος βάπτισε τον Χριστό, κατά την τελετή του Άγιασμοῦ των Ύδάτων. Ο ναός ολοκληρώθηκε και κατασκευάστηκε το καμπαναριό, με έξοδα του Έλληνικοῦ Κοινοβουλίου. Σεβ. Μητροπολίτες από την Έκκλησία της Ελλάδος, Έλληνες Βουλευτές, εκπρόσωποι του Ίορδανικοῦ κράτους και άρκετοι προσκυνητές από την Ελλάδα και άλλα μέρη πλαισίωσαν τον Σεβ. Μητροπολίτη Φιλαδελφείας κ. Βενέδικτο στο τόσο ευαίσθητο αυτό σημείο της Γῆς, ύπογραμμίζοντας την ανάγκη ένστερνισμοῦ του μηνύματος ειρήνης και αγάπης στην περιοχή αλλά και στον κόσμο όλόκληρο.

Έκδήλωση της Ί.Μ. Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως για τους φοιτητές

Τους πρωτοετείς φοιτητές και φοιτήτριες της Δ. Θεσσαλονίκης, οί όποιοι εισήχθησαν κατά το προηγούμενο σχολικό έτος στα Άνώτατα και Τεχνολογικά Έκπαιδευτικά Ίδρύματα

της χώρας, ύποδέχθηκε σε κεντρικό ξενοδοχείο της πόλης, ό Σεβ. Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας. Στόχος της συνάντησης, όπως διευκρίνησε ό Σεβ. στην όμήγυρη, άφοῦ προηγουμένως ελόγησε και έκοψε την καθιερωμένη Βασιλόπιτα, ήταν «όχι να δώσει συνταγές έπιτυχίας, αλλά να προσφέρει σε όλους την ευκαιρία «να άλληλογνωριστοῦν, να γκρεμίσουν τις τυπικότητες και τις προκαταλήψεις και να ψηλαφίσουν την κοινωνία των προσώπων έτσι όπως τή ζεί ή Έκκλησία».

Στην έκδήλωση, εκτός από τους νέους φοιτητές και φοιτήτριες, πού κατέκλυσαν την αίθουσα, παρευρέθηκαν ό Νομάρχης Θεσσαλονίκης κ. Π. Ψωμιάδης, ό Περιφερειακός Δι-

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ευθυντής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Έκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας κ. Γ. Καρατάσιος, οί Διευθυντές Δευτεροβάθμιας Έκπαίδευσης Ανατολικής και Δυτικής Θεσ-

σαλονίκης κ.κ Ή. Παρασκευᾶς και Γ. Κωνσταντινίδης, καθώς και εκπαιδευτικοί - διευθυντές τῶν γυμνασίων και Λυκείων τῆς Δυτικής Θεσσαλονίκης.

Ι. Ν. Ἀγίου Ἀχιλλείου στό Καμερόν ἀπό τήν Ι. Μ. Λαρίσης

Μέσα σέ συγκινητική ἀτμόσφαιρα πραγματοποιήθηκε πρόσφατα ἡ θεμελίωση τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγ. Ἀχιλλείου, στήν Μάρονα τοῦ Β. Καμερόν, ἀπό τόν Σεβ. Καμερόν κ. Γρηγόριο καί τόν Σεβ. Μητροπολίτη Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβο, ὁ ὁποῖος βρισκόταν ἐκεῖ τήν ἡμέρα ἐκείνη. Ὁ Σεβ. κ. Γρηγόριος ἐπικοινωνήσε μέ τόν Σεβ. Λαρίσης κ. Ἰγνατίο καί τοῦ ἐξέφρασε τήν χαρά τῆ δικῆ του, καθώς καί ὄλου τοῦ κλήρου καί τοῦ ἀφρικανικοῦ λαοῦ γιά αὐτήν τήν προσφορά τῶν πιστῶν

ἀνθρώπων τῆς Λαρίσης καί τόν εὐχαρίστησε γιά τήν ἀγάπη πού δείχνει στους Ὀρθοδόξους τῆς ἐκεῖ Ἐκκλησίας καί γιά τήν τόσο μεγάλη πρωτοβουλία πού ἔχει ἀναλλάξει. Ὁ Ι. Ν. τοῦ Ἀγ. Ἀχιλλίου θά ἀνεγερθεῖ σ' ἓνα κεντρικό οἰκόπεδο τὸ ὁποῖο ἀγόρασε ὁ Μητροπολίτης Καμερόν μέ χρήματα πού συγκεντρώθηκαν ἀπό τίς φιλανθρωπικές ἐνέργειες τοῦ Σεβ. Λαρίσης καί Τυρνάβου κ. Ἰγνατίου καί τῆς ἐπιτροπῆς ἡ ὁποία ἔχει συσταθεῖ πρὸς ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ.

Αἰμοδοσία στήν Ι. Μ. Ἀλεξανδρουπόλεως

Ἡ Ι. Μ. Ἀλεξανδρουπόλεως σέ συνεργασία μέ τόν Σύλλογο Ἐθελοντῶν Αἰμοδοτῶν, διοργάνωσε στίς 21 Ἰανουαρίου 2007 Ἐθελοντική Αἰμοδοσία στό Πνευματικό Κέντρο τῆς Μητροπόλεως. Ἡ προσέλευση τοῦ κόσμου ἦταν ιδιαίτερα ἱκανοποιητική μέ συνέπεια νά συγκεντρωθοῦν

54 μονάδες αἵματος σέ μία περίοδο κατὰ τήν ὁποία οἱ διάφορες ἰώσεις βρίσκονται σέ ἔξαρση, ὀδηγώντας πολλούς ἀπό τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς στήν λήψη φαρμάκων, γεγονός πού δέν ἐπιτρέπει τήν αἰμοληψία. Παρ' ὅλα αὐτά, ἡ τοπική Ἐκκλησία μέ αὐτὸ τὸ κάλεσμα τῆς καί τήν ἀνταπόκριση τῶν πιστῶν, συνέβαλε γιά ἀκόμη μία φορά στήν προσπάθεια πού γίνεται στήν περιοχή καί γενικότερα στήν χώρα μας, γιά ἀύξηση τῶν ἀποθεμάτων αἵματος στήν πατρίδα μας, ὥστε νά καλύπτονται οἱ τεράστιες ἀνάγκες πού ὑπάρχουν καί ἔτσι νά μποροῦν νά σώζονται ἀκόμη περισσότερες ζωές συνανθρώπων μας. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθιμος, ὁ ὁποῖος πρωτοστάτησε γιά ἀκόμη μία φορά στήν αἰμοδοσία, προσφέροντας καί ὁ ἴδιος αἷμα, ὑπογράμμισε πὺς ἡ διοργάνωση τῆς ἐθελοντικῆς αἰμοδοσίας ἀπὸ τήν πλευρὰ τῆς Μητρόπολης «δέν εἶναι κάτι σημαντικό, ἀφοῦ θεωρῶ ὅτι εἶναι κάτι τὸ αὐτονόητο καί τὸ ἀναγκαῖο» ὅπως τόνισε.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Τιμή σέ κληρικούς κατά τήν έορτή του Ίεροϋ Φωτίου

Όπως κάθε χρόνο, μέ λαμπρότητα έορτάσθηκε ή μνήμη του Ί. Φωτίου. Τήν Δευτέρα 5 Φεβρουαρίου 2007 στον Ί. Καθεδρικό Ναό των Άθηνων τελέσθηκε Π. Έσπερινός χοροστατούντος του Μακ. κ. Χριστοδούλου μέ τή συμμετοχή των Σεβ. Μητροπολιτών - Μελών τής Δ.Ι.Σ. Τόν πανηγυρικό της ήμέρας έκφώνησε ό Άρχιμ. κ. Προκόπιος Πετριδής, Συνεργάτης τής Συνοδικής Έπιτροπής επί των Διορθοδόξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων. Σύμφωνα μέ απόφαση τής Δ.Ι.Σ. κατά τήν διάρκεια του Έσπερινού τιμήθηκαν μέ τό παράσημο τής Έκκλησίας οί έξις Κληρικοί, Καθηγητές Πανεπιστημίου των δυό Θεολογικών Σχολών τής Χώρας και Ίεροψάλτες: Οί Άρχιμ. κ.κ. Νεκτ. Μαρμαρινός τής Ί. Μ. Κορίνθου, Γ. Τσακίρογλου τής Ί. Μ. Δράμας, Ίγν. Ποϋτος Ίεροκλήρυξ τής Ί. Μ. Τρίκκης και Σταγών, Κ. Σακαρίδης Ίεροκλήρυξ τής Ί. Μ. Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου, Διον. Πιλότος Ίεροκλήρυξ τής Ί. Μ. Δράμας, Άρσ. Κομπούγιας τής Ί. Μ. Ναυπάκτου και Άγίου Βλασίου, οί Πρώτ. κ. Π. Άγγελόπουλος τής Ί. Μ. Περιστερίου, Κ. Παναγιωτόπουλος, τής Ί. Α.Α., Β. Διαμάντης τής τής Ί. Α.Α., Κ. Γκέλης,

τής Ί. Μ. Νικαίας, οί Όμ. Καθ. τής Θεολογικής Σχολής του Παν/μίου Άθηνών κ.κ. Ν. Ξυπνητός, Κ.Βλάχος, Ν. Παπαδόπουλος, Π. Μπούμης, Άλ. Σταυρόπουλος, οί Όμ. Κάθ. τής Θεολογικής Σχολής του Παν/μίου Θεσσαλονίκης κ.κ. Κ. Χαλαραμπίδης, Βεν. Χριστοφορίδης, Δ. Τσάμης, Γ. Στογιόγλου, Εϋ. Τσιγαρίδας, και ό Μουσικολ. κ. Δ. Νεραντζής, Συναξιούχος Καθηγητής Μουσικής, Ίεροψάλτης. Τήν έπομένη στο Καθολικό της Ί. Μ. Κοιμήσεως τής Θεοτόκου Πεντέλης τελέσθηκε Όρθρος και Θ. Λειτουργία ιεουργούντος του Μακ. κ. Χριστοδούλου και ακολουθήσε στο Διορθόδοξο Κέντρο Σύσκεψη τής Ίεράς Συνόδου μέ τους Καθηγητές και τους λοιπούς διδάσκοντες στις Θεολογικές Σχολές Άθηνων και Θεσσαλονίκης, υπό τήν Προεδρία του Μακαριωτάτου και μέ θέμα: «Τί έστιν έργον άρχοντος: Έπισημανσεις διαχρονικής αξίας από τον Ίερό Φώτιο, στην έπιστολή του Προς Μιχαήλ, τον άρχοντα Βουλγαρίας περι των όρων και προϋποθέσεων του άρχειν». Εισηγητής ήταν ό Έπικ. Καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής Άθηνων κ. Κ. Κορναράκης.

Ήμερίδα για τήν Εϋρώπη

Μέ έπιτυχία πραγματοποιήθηκαν οί έργασίες τής Ήμερίδας μέ θέμα: «Έλλάδα 25 χρόνια στην Εϋρωπαϊκή Ένωση» που διοργάνωσε ή Ίερά Σύνοδος τής Έκκλησίας τής Έλλάδος στο Διορθόδοξο Κέντρο τής Έκκλησίας (Ί. Μ. Πεντέλης) στις 3.2.06. Τήν εϋθύνη διοργανώσεως τής εκδήλωσης είχε ή Ειδική Συνοδική Έπιτροπή Παρακολουθήσεως των Εϋρωπαϊκών Θεμάτων. Εισηγητική όμιλία έγινε από τον Μακ. Άρχιεπίσκοπο Άθηνων και πάσης Έλλάδος κ. Χριστόδουλο, ό όποιος άφου έκανε αναδρομή στον Ίωάννη Καποδίστρια και τήν έποχή του αναφέρθηκε στην πρόσφατη ιστορία εντάξεως τής Έλλάδος στην Ε.Ε και στην εκτίμηση και θέση τής Έκκλησίας τής Έλλάδος, σέ αναφορά και μέ τις άλλες Έκκλησίες των Εϋρωπαϊκών χωρών μέσα

στο Εϋρωπαϊκό γίγνεσθαι. Έπιπλέον αναφέρθηκε στις προτάσεις που έγιναν έκ μέρους τής Έκκλησίας τής Έλλάδος στον πολιτιστικό, κοινωνικό, ποιμαντικό και πολιτισμικό τομέα, προκειμένου ή Εϋρώπη νά άγκαλιάσει τις πνευματικές και λοιπές αναζητήσεις των λαών και νά

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

έκπληρώσει τὸ σκοπὸ γιὰ τὸν ὁποῖο ὑπάρχει πέρα ἀπὸ τὶς οικονομικὲς ἐπιδιώξεις καὶ στοχοθεσίες. Προσφωνήσεις στὴν συνέχεια ἔκαναν οἱ εὐρωβουλευτὲς κ.κ. Κ. Χατζηδάκης, Γ. Καρατζαφέρης, κ. Στ. Λαμπρινίδης, οἱ τ. Ἐπίτροποι στὴν Ε.Ε. κ.κ. Χρ. Παπουτσῆς καὶ Ἰ. Παλαιοκρασᾶς, ὁ κ. Γ. Κασιμάτης, Διευθ. τοῦ Γραφείου τῆς Ἀντιπροσωπείας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου στὴν Ἑλλάδα καὶ ὁ κ. Ἱερ. Παπαδόπουλος, Δ/ντῆς τοῦ Γραφείου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς στὴν Ἑλλάδα. Εἰσηγήσεις ἔκαναν ὁ κ. Π. Κανελλόπου-

λος, Καθηγητῆς τοῦ Παν/μίου Πειραιῶς, ἡ βουλευτὴς κ. Ἄννα Διαμαντοπούλου καὶ ὁ κ. Ἄντ. Παπαντωνίου, Διευθ. τοῦ Γραφείου Ἀλληλοβοηθείας καὶ Σχέσεων μετὰ τῶν Ξένων Ἐκκλησιῶν. Ἐπὶ τῶν εἰσηγήσεων ἔγινε εὐρεία καὶ γόνιμη συζήτηση καὶ τέλος τὸν λόγο ἔλαβε ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀχαΐας κ. Ἀθανάσιος, ὁ ὁποῖος ἔκανε ἀνακεφαλαίωση ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἡμερίδας. Στὰ πλαίσια τῆς Ἡμερίδας παρατέθηκε ἐπίσημο Γεῦμα πρὸς τιμὴν τῶν κ.κ. Εὐρωβουλευτῶν καὶ τῶν ἄλλων προσκεκλημένων.

Ἐγκαίνια τοῦ Κ.Ε.Σ.Ο. τῆς Ἱ. Μ. Χαλκίδος

Στις 15 Ἰανουαρίου 2007 πραγματοποιήθηκαν ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Χαλκίδος κ. Χρυσόστομο, παρουσία πολλῶν Ἱερέων, ἐπισήμων καὶ πλήθους κόσμου, τὰ Ἐγκαίνια τοῦ Κέντρου Στηριξέως Οἰκογενείας (Κ.Ε.Σ.Ο.) τῆς Ἱ. Μ. Χαλκίδος, τὸ ὁποῖο στεγάζεται στὶς ἀνακαινισμένες ἐγκαταστάσεις τοῦ πρώην Ὀρφανοτροφείου Θηλέων στὴν περιοχή τοῦ Ἱετροῦ. Οἱ ἐργασίες ἀνακαινίσεως τοῦ κτιρίου ἔφθασαν τὸ ποσὸ τῶν 130.000 €. Τὸ Κέντρο ξεκινᾷ ἀμέσως τὴ λειτουργία του ὡς Συμβουλευτικὸς Σταθμὸς ἀντιμετώπισης προβλημάτων τοῦ θεσμοῦ τῆς Οἰκογενείας.

Κέντρο περιβαλλοντικῆς ἀγωγῆς καὶ εὐαισθητοποίησης τῆς Ἱ.Α.Α.

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ Κέντρου Περιβαλλοντικῆς Ἀγωγῆς καὶ Εὐαισθητοποίησης τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν τέλεσε στὶς 29.01.07 ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, παρουσία τῆς Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Μ. Γιαννάκου, τοῦ Ὑφ. κ. Γ. Καλοῦ κ.ἄ. ἀνώτατων στελεχῶν τοῦ Ὑπουργείου. «Ἡ Ἐκκλησία θεώρησε πὼς ἔχει καθῆκον νὰ συμβάλει σὲ αὐτὴ τὴν περιβαλλοντικὴ ἀγωγή καὶ ἐκπαίδευση τῶν νέων παιδιῶν», τόνισε μεταξὺ ἄλλων ὁ Μακαριώτατος, «προκειμένου νὰ βοηθήσει, ὥστε νὰ γίνῃ κατανοητὸ ὅτι κινδυνεύουμε, ἀλλὰ καὶ ὅτι ὑπάρχει ἐλπίδα καὶ διέξοδος

ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδο στὸ ὁποῖο ἔχουμε περιπέσει. Τὰ νέα παιδιά πρέπει νὰ διδαχθοῦν πὼς ἡ περιβαλλοντικὴ κακοποίηση εἶναι ἓνα πνευματικὸ ζήτημα πού πρέπει νὰ τοὺς ἀπασχολεῖ». Ἡ κ. Γιαννάκου ἀνέφερε ὅτι «τὸ Κέντρο αὐτὸ ἀποτελεῖ προϊόν τῆς συνεργασίας ἀνάμεσα στὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ στὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας». «Ἡ Πολιτεία», εἶπε, «πρέπει νὰ κάνει προσπάθειες γιὰ νὰ ἐνσωματώσουν στὴν ἀντίληψη καὶ στὴ λογικὴ τοὺς τὰ παιδιά ὅτι δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ ἀφαιροῦμε ἀπὸ τὶς μελλοντικὲς γενιὲς αὐτὸ πού δικαιοῦνται καὶ ὅτι ὀφείλουμε νὰ σεβόμαστε τὴ φύση».

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Ἡ λιτανεία τῶν ἱ. εἰκόνων κατὰ τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας

Τοῦ κ.Δ. Ἀνατολικιώτη

Ο ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΣ Ἐμμανουὴλ Φαρλέκας, πρωτονοτάριος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐξέδιδεν ἀπὸ τοῦ 1924 μέχρι τοῦ 1951 «ἐγκόλπιον ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον», τὴν ἔκδοσιν τοῦ ὁποῦ ἀργότερον ἐσυνέχισεν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῷ ἡμερολόγιῳ τοῦ 1935 εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας ὁ Ἐμ. Φαρλέκας σημειοῖ: «πρὸς εὐκολίαν τῶν εὐλαβεστάτων ἐφημερίων καταχωρίζονται αἱ εἰς τὸ τέλος τῆς ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν καθιερωμένης λιτανείας πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ ναοῦ ἀναγινωσκόμεναι περικοπαὶ ἐκ τοῦ ἐν τῷ τριῳδίῳ Συνοδικοῦ τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου». Ἀκολουθεῖ ἡ γνωστὴ εὐχὴ «Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν...», μετὰ τοῦ «αἰωνία ἡ μνήμη» ψαλλομένου ἐκ τρίτου, καὶ μέχρι τῆς φράσεως «καὶ πάντων τῶν ἁγίων. Ἀμήν». Εἶτα ψάλλεται τὸ «Τίς Θεὸς μέγας» καὶ λήγει ἡ λιτανεία. Ἐπομένως τὴν λιτανείαν ταύτην καὶ τὸ ἀναγινωσκόμενον ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ ἀπόσπασμα καθιέρωσε διὰ πρώτην φοράν ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις εἰς τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος (Α') Παπαδόπουλος (1923-1938).

Εἰς τὸ «Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» τοῦ ἔτους 1954 (μικροῦ σχήματος, 12 X 17 ἐκ., ἐγκόλπιον, συνέχεια ἀπὸ τοῦ 1951 τοῦ ἐπὶ τριακονταετίαν ἐκδοθέντος ὑπὸ Ἐμ. Φαρλέκα ἡμερολόγιου) κατὰ τὴν Α' Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν (τῆς Ὁρθοδοξίας) ἀναγράφεται σύντομος τάξις τῆς λιτανείας μετὰ τὸ ἁσματικὸν τῆς δοξολογίας (ἄνευ ὑποτίτλου τινός), ἥτις ἐφεξῆς θὰ καλῆται σύντομος.

Σημειωτέον ὅτι ἡ τοιαύτη λιτανεία οὔτε ἐν τῷ τυπικῷ Βιολάκῃ προβλέπεται οὔτε ἐν Φαναρίῳ τελεῖται ἀνάλογος ὅμως λιτανεία τελεῖται ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951 ἤρξατο καὶ ὁ ἀείμνηστος Γεώργιος Μπεκατώρος νὰ ἐκδίδῃ τὴν «Τάξιν τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν» (κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας), ἐνθα ἐδημοσίευσεν τὴν λιτανείαν τῶν ἱερῶν εἰκόνων «κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων», ὡς ἐδηλοῦτο εἰς σχετικὸν ὑπότιτλον (Τάξις 1954, σ. 65). Ἡ λιτανεία αὕτη ἐφεξῆς θὰ καλῆται ἐκτενής, διότι εἶναι μεγαλυτέρα καὶ πλουσιωτέρα τῆς συντόμου τάξεως, ἥτις εἶχε καθιερωθῆ ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν.

Εἰς τὰ ἡμερολόγια τῶν ἐτῶν 1956 καὶ 1958 μετὰ τὴν δοξολογίαν σημειοῦται ἀπλῶς ὅτι μετὰ τὸ ἁσματικὸν τελεῖται ἡ λιτανεία «κατὰ τὴν ἐν ἡμερολόγιοις προηγουμένων ἐτῶν διάταξιν», ἡ δὲ τάξις τῆς λιτανείας δὲν ἐπαναλαμβάνεται.

Εἰς τὸ ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1959 ἡ σύντομος τελετὴ τῆς λιτανείας τίθεται μετὰ τὴν λειτουργίαν, ἀναγραφομένη διεξοδικώτερον πῶς ἀπὸ ὅ,τι εἰς τὰ προηγουμένα ἔτη, με ὑπότιτλον «Ἡ τάξις τῆς λιτανεύσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων». Διατηρεῖται πάντως ἡ σύντομος λιτανεία καὶ εὐχὴ ἡ ὁρισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου.

Εἰς τὰ ἡμερολόγια τῶν ἐτῶν 1960-1969 ἡ σύντομος τελετὴ τίθεται μετὰ τὸ ἁσματικὸν τῆς δοξολογίας, κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἔχει ὡς ἐν τῷ ἡμερολόγιῳ τοῦ 1959. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Γ. Μπεκατώρος ἐκδίδων τὴν Τάξιν αὐτοῦ ἐδημοσίευσεν μόνον τὴν ἐκτενῆ τελετὴν τῆς λιτανείας.

Εἰς τὸ ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1970 ὑπάρχουν ἱκαναὶ καὶ ἀξιόλογοι μεταβολαὶ βελτιωτικαὶ τῆς ἐμφανίσεως καὶ τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ. Κατ' ἀρχὰς μεγαλώνει τὸ σχῆμα τοῦ βιβλίου (γίνεται 14 X 21 ἐκ.), εἶτα ἐμπλουτίζεται τὸ περιεχόμενον τοῦ τυπικοῦ, ἐνῶ καὶ τὸ διοικητικὸν τμήμα ἐμφανίζεται πλουσιώτερον. Εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ πρώτην φοράν παρατίθενται καὶ αἱ δύο τάξεις λιτανεύσεως τῶν εἰκόνων, ἡ συνήθης σύντομος μετὰ τὴν γνωστὴν ἐπιγραφὴν «Ἡ τάξις τῆς λιτανεύσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων» καὶ ἡ ὀλίγον ἐκτενής «κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων». Προφανῶς ἡ προσθήκη αὕτη ἐγένετο κατόπιν μελέτης καὶ εἰδικῆς ἀποφάσεως ἐντὸς τοῦ γενικωτέρου πλαισίου ἐμπλουτισμοῦ καὶ βελτιώσεως τοῦ τυπικοῦ τοῦ ἡμερολόγιου κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, διότι εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ τυπικοῦ συμμετείχε καὶ ὁ Γ. Μπεκατώρος. Ἐκτοτε εἰς ὅλα τὰ ἔτη μέχρι τοῦ 2006 –με ὠρισμένας ἐξαιρέσεις– δημοσιεύονται εἰς τὸ «Ἡμερολόγιον» (ἀργότερον «Δίπτυχα») ἀμφότεραι αἱ τάξεις τῆς λιτανεύσεως.

Εἰς τὰ ἡμερολόγια τῶν ἐτῶν 1971 καὶ 1972 δημοσιεύονται ἀμφότεραι αἱ τάξεις, ὅπως καὶ τῷ 1970. Εἰς τὰ ἡμερολόγια τῶν ἐτῶν 1973 καὶ 1974 δημοσιεύεται μόνον ἡ συνήθης καὶ συντομωτέρα τάξις, διὰ δὲ τὴν λιτανεύσιν κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξαν-

δρείας και Ἱεροσολύμων, ἐτίθετο ὑποσημείωσις παραπέμπουσα εἰς τὰ ἡμερολόγια τῶν ἐτῶν 1970-1972. Εἰς τὰ ἡμερολόγια τῶν ἐτῶν 1975-1977, 1979-1985, 1989-1992 δημοσιεύονται ἀμφότεραι αἱ τάξεις μετὰ τὰς αὐτὰς ἐπιγραφάς, ὡς τῷ 1970. Σημειωτέον ὅτι τὸ τυπικὸν εἰς τὰ ἡμερολόγια τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1975 περίπου μέχρι τοῦ 2001 κατηρτίζετο ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου πρωτοψάλτου Ἀποστόλου Βαλληνδρᾶ πλήν ἐξαίρεσέων τινων. Κατὰ τὰ ἔτη 1986-1988 ἐν τοῖς ἡμερολογίοις δημοσιεύεται μόνον ἡ σύντομος τάξις καὶ οὐδαμῶς γίνεται μνεῖα τῆς τάξεως τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1991 ἤρξατο ἐκδιδόμενον τὸ ἐτήσιον ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Εἰς αὐτὸ δημοσιεύεται ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων μόνον κατὰ τὴν ἑκτενῆ τάξιν (Η.Ε.Κ. 1999, σ. 134).

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1993 ἤρξατο ἐκδιδόμενον τὸ ἐτήσιον ἡμερολόγιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Τὸ τυπικὸν μέρος αὐτοῦ καταρτίζεται ὑπὸ τοῦ οἰκονόμου Μελετίου Σακκουλίδη. Κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν ὑπάρχει πρὸ τῆς λειτουργίας λιτανεία τῶν εἰκόνων, ὅπως εἶδαμεν εἰς τὰς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων, Κύπρου, καὶ Ἑλλάδος, ἀλλὰ μόνον μετὰ τὴν λειτουργίαν τελεῖται τὸ τρισάγιον πάντων τῶν τελευτησάντων χριστιανῶν (Τ.Μ.Ε., σ. 338, '30) ἢ τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως ἡμῶν τελιωθέντων (Η.Ο.Π. 2006, σ. 135). Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ τρισαγίου, τοῦ Πατριάρχου πορευομένου ἐκ τοῦ ναοῦ πρὸς τὸν πατριαρχικὸν οἶκον σχηματίζεται μικρὰ πομπή, τῶν συμμετεχόντων κρατούντων καὶ εἰκόνας, ἀλλ' οὔτε εὐχή τις λέγεται οὔτε τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἡμέρας οὔτε τὸ «Τίς Θεὸς μέγας» μόνον ὁ Πατριάρχης εὐλογεῖ διὰ μικρᾶς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν. Ὑπὸ τοῦ Τ.Μ.Ε. προβλέπεται μὲν τὸ τρισάγιον τῶν κεκοιμημένων, ἀλλ' ὄχι ἡ ἐπακόλουθος πομπή μετὰ εἰκόνων ἀνά χεῖρας, πρᾶξις ἄγνωστος ἐν Φαναρίῳ τοῦλάχιστον μέχρι τοῦ ἔτους 1935 (Τυπικὸν Ἀγγέλου Βουδούρη, ἔκδοσις 1997, σ. 232 [254]).

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1996 ἐκδίδεται ἐν Ἀθήναις τὸ ἐτήσιον «Μικρὸν τυπικὸν» (κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας) συνασσομένον ὑπὸ ἐπιτροπῆς, ἀνωνύμου παραμενούσης ἄχρι τοῦδε. Εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας δημοσιεύονται μέχρι σήμερον ἀμφότεραι αἱ τάξεις τῆς λιτανείας, ἢ τε σύντομος καὶ ἡ ἑκτενής.

Ἐπίσης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1996 ἤρξατο ἐκδιδόμενη ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παπαχρίστου ἡ ἐτήσιος «Τυπικὴ διάταξις» τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν. Εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ μὲν τὸ 1996 ἐδημοσίευσεν τὴν ἑκτενῆ τάξιν ὡς εἶχεν αὐτὴν ὁ Γ. Μπεκατώρος, ἀπὸ δὲ τοῦ 1997 ἄχρι τοῦ 2005 ἐδημοσίευσεν τὴν ἑκτενῆ τάξιν, ἀλλὰ συνεπλήρωσεν αὐτοβούλως αὐτὴν καὶ δι' ἑτέρων τμημάτων ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ κυρίως δὲ προσετέθησαν διὰ

πρώτην φοράν ἐνταῦθα καὶ ἀναθεματισμοὶ τῶν αἰρετικῶν. Καὶ ναὶ μὲν συνεχίζει ὁ ἐκδότης νὰ ἐπιγράφη τὴν λιτανείαν «κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων», ἀλλ' εἶναι πρόδηλον ὅτι οὕτως ἐσχηματίσθη καὶ τρίτη παραλλαγή τῆς αὐτῆς λιτανείας, ἣτις ἐφεξῆς θὰ καλῆται ἑκτενεστέρα. Εἰς τὴν «Τυπικὴν διάταξιν» τοῦ ἔτους 2006 ὁ Ἀπ. Παπαχρίστος δημοσιεύει καὶ τὴν ἑκτενεστέραν τάξιν καὶ τὴν γνωστὴν σύντομον· μάλιστα δὲ τὴν σύντομον ἐπιγράφει ὡς λιτανείαν «κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως».

Εἰς τὰ «Δίπτυχα», ὡς μετωνομάσθη τὸ ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1989, τῶν ἐτῶν 1999-2001 δημοσιεύονται ἀμφότεραι αἱ τάξεις τῆς λιτανείας, ἡ σύντομος καὶ ἡ ἑκτενής.

Τῷ 2001 ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Πατρικίου Καλεώδη ὁ «Κώδιξ εἰδικῶν θεμάτων ἐκκλησιαστικῆς τάξεως καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐθιμοτυπίας», ὅπου ἀναγράφεται ἀναλυτικῶς ἡ τάξις τῆς λιτανείας ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν (σ. 106-108, '31-36). Πρόκειται περὶ τῆς ἑκτενοῦς λιτανείας, ἣτις χαρακτηρίζεται ὡς τελουμένη «κατὰ τὸ τυπικὸν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων». Εἰς τὴν '30 τῆς σ. 106 προβλέπει ὁ κώδιξ καὶ τὴν συνοπτικὴν τελετὴν, ἀλλὰ σχεδὸν πάντοτε τελεῖται μεγαλοπρεπῶς ἡ ἑκτενής λιτανεία, διότι γίνεται ἀρχιεπισκοπικὴ καὶ συνοδικὴ θεία Λειτουργία, παρίσταται δὲ ἀνεκαθεν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καὶ ἄλλοι πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ καὶ ἐπίσημοι.

Εἰς τὰ «Δίπτυχα» τοῦ ἔτους 2002 δημοσιεύεται αἰφνης μόνον ἡ ἑκτενής λιτανεία κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων, παραλείπεται δὲ διὰ πρώτην φοράν ἡ σύντομος. Ἴσως τοῦτο νὰ ὀφείλεται εἰς τυπογραφικὸν ἀβλέπημα ἢ εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο συντάκτης τοῦ τυπικοῦ τῶν Διπτύχων εἶναι ὁ Ἀπόστολος Παπαχρίστος (μέχρι τοῦ ἔτους 2006).

Εἰς τὰ «Δίπτυχα» τοῦ ἔτους 2003 καὶ πάλιν δημοσιεύεται μόνον μία λιτανεία μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν μὲν «κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων», ἀλλὰ πρόκειται περὶ τῆς ἑκτενεστέρας μορφῆς (μετὰ τῶν ἀναθεματισμῶν, τοὺς ὁποίους ὁ συντάκτης τοῦ τυπικοῦ αὐτοβούλως ἔχει προσθέσει εἰς τὴν τελετὴν ἐκ τοῦ ἐν τῷ τριωδίῳ Συνοδικοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας).

Τῷ 2004 δημοσιεύεται εἰς τὰ «Δίπτυχα» πρῶτον ἡ σύντομος τάξις, ἣτις διὰ πρώτην φοράν ἐπιγράφεται ὡς «λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως», καὶ εἶτα ἡ ἑκτενεστέρα τάξις. Τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνονται καὶ κατὰ τὰ ἔτη 2005 καὶ 2006. Ὡς ὁμως ἐδηλώθη ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ἡ σύντομος τάξις τῆς λιτανείας καθωρίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Παπαδοπούλου, καὶ προέρχεται μὲν ἐκ τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ τριωδίου

ου, αλλά δέν συνηθίζεται εις τήν τάξιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἐπομένως ἢ εις τὸν ὑπότιτλον φράσις «κατὰ τήν τάξιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου» πρέπει νὰ θεωρηθῆ ἔσφαλμένη καὶ ὀβελιστέα.

Εἶναι σαφές ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὅτι ἡ ἐκτενής τάξις τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων δημοσιεύεται μὲν εἰς τὸ ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1970, ἦτο ὅμως γνωστὴ καὶ παλαιότερον, τοῦλάχιστον ἀπὸ τοῦ 1951 (1954) μὲ τήν Τάξιν τοῦ Γ. Μπεκατώρου, ἠκολοθεῖτο δὲ εἰς ὠρισμένας ἐνορίας καὶ μητροπόλεις ὡς τοπικὸν ἔθος. Αὐθαιρέτως κατὰ τὸ 1997 ἐνεπλουτίστη εἰς ἰδιωτικὴν ἔκδοσιν μὲ ἀναθεματισμούς, καθόσον αἱ τοιαῦται προσθήκαι ἐγένοντο ἄνευ ἀποφάσεως κάποιας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς.

Σημειωτέον ἐπίσης ὅτι εἰς τὰ τυπικὰ τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα (Βενετία 1643, κεφ. 32) καὶ τοῦ Γεωργίου Ῥήγα (ἔκδοσις 1994, σ. 775) προβλέπεται λιτανεῖα τῶν εἰκόνων ἐκτὸς τοῦ ναοῦ καὶ ἀνάγνωσις ὄλου τοῦ συνοδικοῦ, ὡς ἔχει ἐν τῷ τριῶδιῳ. Οἰαδήποτε λιτανεῖα τῶν εἰκόνων καὶ ἀνάγνωσις τοῦ Συνοδικοῦ εἶναι ἄγνωστος εἰς τὰ ἀθωνικά τυπικὰ τῆς ἁγίου Διονυσίου (σ. 442-443) καὶ τῆς ἁγίου Παύλου (χφ. 372, σ. 271), ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ πατριαρχικά τυπικά.

Συμφώνως μὲ ἀπόφασιν τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ληφθεῖσαν τῇ 6ῃ Ἀπριλίου 2006, εἰς τὰ «Δίπτυχα» τοῦ ἔτους 2007 θὰ δημοσιευθῆ χάριν ὁμοιομορφίας μόνον μία τάξις λιτανεύσεως διὰ τήν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ τηρουμένη ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (ἢτοι ἡ «ἐκτενής» ἢ προερχομένη, ὡς λέγεται, ἐκ τοῦ τυπικοῦ τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων), ἐλαφρῶς προσηρμοσμένη εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνοριακῶν ναῶν, ἐνθα συχνάκις ἡ ὅλη τελετὴ διεξάγεται ὑπὸ ἐνὸς καὶ μόνου ἱερέως. Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπισημῶς λύεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸ ὑφιστάμενον μέχρι σήμερον πρόβλημα ποίαν τάξιν ἔπρεπε νὰ ἀκολουθῆσῃ ὁ τελεουργὸς διὰ ταύτην τήν λιτανεῖαν τῶν ἱερῶν εἰκόνων.

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου στὴ Ρώμη ἐξεγείνεται καὶ δικαιολογεῖται γιὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

1 Διότι ἔχει ἀρχίσει πρὸ εἰκοσαετίας ὁ θεολογικὸς διάλογος μὲ τὴ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἀπὸ ὅλες τὶς ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες.

2 Πρὸ τεσσάρων μηνῶν ξανάρχισε ὁ διάλογος μετὰ ἀπὸ διακοπὴ μερικῶν ἐτῶν. Μετεῖχαν σαράντα ὀρθόδοξοι κληρικοὶ καὶ θεολόγοι τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ὅλοι αὐτοὶ ἦσαν προδότες ἢ αἵρετικοί;

3 Ἐκ παραλλήλου ἔχουμε τὶς τρεῖς συγγνώμες πού ζήτησε ὁ μακαρὶτης ὁ πάπας ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ὀρθοδόξους: μία στὴν Ἀθήνα (2001), μία μέσα στὸν Ἅγιο Πέτρο καὶ μία τὸ 2004, ὅταν ἔστειλε τὸν καρδινάλιο τῆς Λυῶν στὴν Πόλη νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη Βαρθολομαῖο συγγνώμη γιὰ τὴ σταυροφορία τοῦ 1204. Πότε ἄλλοτε εἶχε γίνῃ παρόμοιο πρᾶγμα;

4 Στὰ θρησκευτικὰ καὶ θεολογικὰ βιβλία πού κυκλοφοροῦσαν ἀπὸ Καθολικούς, τὸ Βατικανὸ ἔδινε τὴν ἔγκρισιν μὲ τὶς ὑπογραφὰς δύο ἀρχιερέων καὶ μὲ τὴ λέξι «imprimatur (τυπωθεῖτω)». Ἀπὸ ἐτῶν ἔχει καταργηθῆ αὐτὸ καὶ κυκλοφοροῦν ὅλα ἐλεύθερα: ἓνα παράδειγμα: πρὸ πέντε ἐτῶν ἡ μονὴ Chevotogne τοῦ Βελγίου κυκλοφόρησε δίτομο ὀγκῶδες ἀφιέρωμα γιὰ τὸν ἰδρυτὴ τους L. Beauduin, ὅπου γίνεται ἔντονη κριτικὴ τοῦ Βατικανοῦ γιὰ τὶς διαφθορὰς παρεμβάσεις του εἰς βάρος τῶν Ὁρθοδόξων.

5 Ἐκδίδονται τὰ τελευταῖα χρόνια ἄφθονα ἔργα τῶν Ἑλλήνων Πατέρων, ἰδίως, στὸ Παρίσι. Καὶ μόνον ἡ σειρὰ «Χριστιανικὴ Πηγὴς» (Sources Chrétiennes) ἔφθασε προσφάτως τοὺς τετρακόσιους τόμους τῶν Πατέρων, ἐνῶ πρὶν ἐξέδιδαν σχεδὸν μόνον Αὐγουστῖνο καὶ Θωμᾶ Ἀκινάτη. Παράλληλα ἡ μονὴ τοῦ Bose στὴ Βόρεια Ἰταλία ὀργανώνει κάθε χρόνο εἰδικὸ συνέδριον γιὰ τοὺς Πατέρες τῆς Ἀνατολῆς, ἐφέτος τὸ 14ο. Καὶ κάτι σχετικὸ πολὺ ἀξιοπρόσεκτο: ἡ μονὴ τοῦ Βελγίου, πού ἀναφέραμε προηγουμένως, μετέφρασε καὶ ἐξέδωσε πρὸ μισοῦ αἰῶνος τὴν ὀγκῶδη Δογματικὴν τοῦ Π. Τρεμπέλα, ἔργο τρίτομο καὶ μᾶλλον ἀντιεμπορικό. Εἶναι μικρὸ πρᾶγμα καὶ αὐτό;

6 Στὴ Ρώμη συνῆλθε τὸ 2004 συνέδριον θεολογικὸ μὲ θέμα τὴν κάποια ἐπανεξέταση τοῦ «Πετρείου Λειτουργήματος» ὑπὸ τὴν διεύθυνσην τοῦ καρδινάλιου Kasper, κατόπιν ἐπιθυμίας τοῦ τότε Πάπα. Μετεῖχαν πέντε καθολικοὶ θεολόγοι καὶ ἰσαριθμοὶ ὀρθόδοξοι. Ὅλοι ὁμίλησαν, εἶπαν τὶς ἀπόψεις τους καὶ τελικὰ δέν τσακώθηκαν... Κάτι εἶναι κι αὐτό.

7 Σημειώνουμε ἀκόμη ὅτι τὸ «ἀλάθητο» τὸ ἀποσιωποῦν τὰ τελευταῖα χρόνια. Ἐξάλλου τὸ Βατικανὸ ἔχει ἐκφράσει τὴ θλίψη του ὄχι μόνον γιὰ τὴν 4ῃ Σταυροφορία, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν Ἱερὰ Ἐξέταση, γιὰ τὴ νύχτα τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου καὶ γιὰ τὴν καταδίκη τοῦ Γαλιλαίου.

8 Ὅλα αὐτὰ πού ἐγιναν τὰ τελευταῖα χρόνια δέν εἶναι ἀσήμαντα, δεδομένου ὅτι ξεκινᾶμε ἀπὸ μηδενικὴ βάση. Ἐξάλλου ἡ πολὺ κρίσιμη ἐποχὴ μας, πού ὅλα κλονίζονται, ἐπιβάλλει κάποιες προσεγγίσεις, βεβαίως σοβαρὰ καὶ σεμνὰ, χωρὶς καμμία ὑποχώρηση, σύμφωνα μὲ τὸν ὕστατον πόθο τοῦ Λυτρωτοῦ μας, «εἶνα πάντες ἐν ὧσιν» (Ἰω. 17, 21).

ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Τοῦ Θεοδώρου Ἰ. Ψαριώτη (†)

Μέ τὴν ἐχθρική συμπεριφορά μας πρὸς τὸ φυσικὸ περιβάλλον, δίνομε κακὸ παράδειγμα στοὺς νέους. Ἔτσι, ὅπως διώξαμε τὴ φύση ἀπὸ κοντά μας (φυτὰ, ζῶα) καὶ ἀποχωριστήκαμε ἀπὸ αὐτά, συνηθίζομε τὰ παιδιά μας, γιὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν ἀπὸ τὸ Φυσικὸ Περιβάλλον. Μὲ τὸν ἀποχωρισμὸ μας καὶ τὴν ἐχθρική συμπεριφορά μας, τὰ συνηθίζομε πρὸς μιὰ ἀντιπαλότητα πρὸς ὅ,τι μᾶς περιβάλλει (θάλασσα, ἀτμόσφαιρα, δάση, ἄλση, ποτάμια, λειμῶνες).

Μεγάλη ἢ εὐθύνη μας.

Βέβαια, ὑπάρχουν καὶ ἄνθρωποι πὸν συμπε-

τὸν σεβασμὸ πρὸς τὸ Φυσικὸ Περιβάλλον νὰ εὐαρεστοῦν τὸν Δημιουργό.

Ἔνας τέτοιος φίλος στὴν κτίση καὶ ὑμνητὴς τοῦ Κτίστη ὑπῆρξε καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ἀγκάλιαζε μὲ ἀγάπη τὴν κτίση ὅλη πὸν τὸν ἐντυπωσίαζε. Χαιρόταν τὶς χαρὲς πὸν τοῦ σκόρπιζε. Προχωροῦσε βαθύτερα ἀπὸ τοὺς ἐντυπωσιασμούς κι ἔφτανε στὴν οὐσία τοῦ μεγαλείου τους, ὡς δημιουργημάτων. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ «ἀγκάλιασμα» καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸν ἐνθουσιασμὸ κατέληγε σὲ δοξολογία τῆς μεγαλοπρέπειας τοῦ Δημιουργοῦ.

Θέλησε αὐτὸ τὸν θαυμασμὸ καὶ αὐτὸν τὸν σεβασμὸ νὰ τὸν ἔχουν καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι.

Ἔτσι, μέσα ἀπὸ τὰ κηρύγματά του ἢ τὰ γραπτὰ κείμενά του νὰ συναρπάξει τὸ ἀκροατῆρο καὶ τοὺς ἀναγνώστες καὶ νὰ τοὺς ὀδηγεῖ ἀπὸ τὸν θαυμασμὸ τῆς κτίσης σὲ ὕμνους καὶ δοξολογίες πρὸς τὸν Κτίστη.

Ἀξίζει νὰ διαβάσουμε προσεκτικὰ τὴ Θ. Λειτουργία του, γιὰ νὰ διαπιστώσουμε ὅτι καὶ μέσα σ' αὐτὴν, ἀκόμα, ἔχει ἀφήσει ὠφελιμότερες προτροπὲς καὶ μηνύματα «οἰκολογικοῦ» ἐνδιαφέροντος. Θὰ διαπιστώσουμε ὅτι ἐπιχειρεῖται καὶ μιὰ «περιβαλλοντολογικὴ» ἀγωγή, ὅπου ὁ πιστὸς παρακινεῖται γιὰ νὰ προσεύχεται «ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου» (ἄστρα, ἥλιο, γῆ καὶ ὅ,τι στολιζει τὴ γῆ καὶ ὅ,τι βρίσκεται στὶς θάλασσες καὶ σὲ συγκεντρώσεις ὑδάτων). Μᾶς μαθαίνει νὰ προσευχόμεστε γιὰ κάθε φυόμενο πὸν φυτρώνει καὶ ἐξωραΐζει τὸ γυμνὸ, ἄχαρο ἔδαφος τῆς γῆς («ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρος, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς»). Καὶ μόνο μὲ αὐτὰ τὰ δύο αἰτήματα, παιδαγωγικά, παρακινούμεθα, ὄχι μόνο νὰ ἀγαπᾶμε ὅ,τι μᾶς περιβάλλει, ἀλλὰ καὶ νὰ προσευχόμεστε γι' αὐτά. Αὐτὴ ἢ προτροπὴ εἶναι μιὰ σημαντικὴ

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Διδάχος ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ στὸ φυσικὸ περιβάλλον

ριφέρονται προσεκτικὰ καὶ φιλικὰ πρὸς ὅ,τι τοὺς περιβάλλει: φυτὰ, ζῶα, λίμνες, ποτάμια, ἀκρογιαλιές κ.ἄ. Αὐτοὶ ἀποτελοῦν, στὶς μέρες μας, παράδειγμα καὶ ὑπόδειγμα γιὰ τὰ νεοῖτα.

Ἄνεκαθεν ὑπῆρξαν τέτοια παραδείγματα. Ἄνθρωποι πὸν ζοῦσαν καὶ ἀγαποῦσαν ὅ,τι τοὺς περιέβαλε. Τᾶβλεπαν ὡς δῶρα τοῦ Δημιουργοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο. Θαύμαζαν τὸ μεγαλεῖο πὸν κρύβει καθένα ἀπὸ αὐτά. Παρακολουθοῦσαν μὲ θαυμασμὸ τὴν σοφία τοῦ Δημιουργοῦ πὸν τᾶπλασε. Τᾶνοιωθαν ἀδέλφια τους, μὲ Πατέρα τὸν Κτίστη πὸν ἔκτισε τὸν κόσμον καὶ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο. Μαζὶ μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὸν θαυμασμὸ, ὑμνολογοῦσαν καὶ δοξολογοῦσαν τὸν Κτίστη. Προσπαθοῦσαν μὲ τὸν θαυμασμὸ καὶ

Ἔργο Μ. Σιγάλα

μορφή διδασκαλίας. Διδασκαλίας προστασίας και διάσωσης του Φυσικού Περιβάλλοντος.

Και σαν να μην φτάνανε αυτές οι διδασχές συμπληρώνει: «*Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὗ τὸ κράτος ἀνείκαστον... καὶ ἡ φιλανθρωπία ἀφατος*». Δηλαδή, Θεέ μας, Δημιουργέ μας... πόσο μεγάλη-ἀνέκφραστη ἢ φιλανθρωπία σου, πού ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὸν ἄνθρωπο καταστόλισες τὴ γῆ, μὲ τὰ τόσα βλαστήματα καὶ τὴ νύχτα τὴ στολίζεις μὲ τὰ «βλαστήματα» τοῦ οὐρανοῦ, τ' ἄστρα.

Αὐτὰ τὰ λίγα γράφτηκαν ὡς ἀφορμή, γιὰ νὰ

διαβάσουμε, προσεκτικά, ὅλο τὸ κείμενο τῆς Θ. Λειτουργίας του, γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε πόσα ἄλλα πολλὰ γράφει γιὰ τὴν κτίση, τὸν Κτίστη (καὶ τὸν ἄνθρωπο ὡς φίλο τῆς κτίσης καὶ ὑμνητὴ τοῦ Κτίστη).

Εὐτυχῆς ὅποιος διαθέσει χρόνο καὶ μελετήσει ἓνα σπουδαῖο ἔργο του, μὲ τίτλο: «*Ὑπόμνημα εἰς τὴν Γένεσιν*». Ἐκεῖ, θαυμάζομε τὶς γνώσεις του, τὴν συγγραφικὴ δύναμη τῆς πέννας του, τὸ μεγαλειῶδες τοῦ φρονήματός του πρὸ τὸν Κτίστη Δημιουργὸ καὶ τὶς διδασχές γιὰ τὴν ἀγάπη στὴν κτίση Του.

Ἐπίσημη ἐκδήλωση γιὰ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο

Μὲ ἐκκλησιαστικὴ λαμπρότητα, βαθιὰ κατάνυξη καὶ μὲ τὴν παρουσία τοῦ Ὑφ. Παιδείας κ. Γ. Καλοῦ ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως, ἐκπροσώπων τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων καὶ πλήθους πιστῶν ἐορτάσθηκε στὶς 28 Ἰανουαρίου 2007 στὸν Καθεδρικό Ἱερὸ Ναὸ Ἀθηνῶν ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσόστομου, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως 1600 ἐτῶν ἀπὸ τὴν Κοίμησή του. Ἡ πανηγυρικὴ Θ. Λειτουργία, στὴν ὁποία προέστη ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος καὶ οἱ Σεβ. Συνοδικοί Ἀρχιερεῖς, τελέσθηκε στὸ πλαίσιο τῶν ἐκδηλώσεων πού ἔχουν προγραμματισθεῖ μὲ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ νὰ τιμηθεῖ ἡ μνήμη τοῦ Μεγάλου Πατρὸς τῆς Ἐκκλησίας μας. Παράλληλα ἐξετέθη πρὸς προσκύνηση τμῆμα τοῦ Ἱ. Λειψάνου τοῦ τιμωμένου Ἁγίου, τὸ ὁποῖο μεταφέρθηκε ἀπὸ τὴν Ἱ. Μ. Βαρλαάμ Μετεώρων. Ὁ Μακαριώτατος, μεταξὺ ἄλλων, μὲ συγκίνηση, ἐνθουμούμενος τὰ πρῶτα του βήματα στὸν Μοναχισμό στὴν Ἱ. Μ. Βαρλαάμ, στὰ Μετέωρα, προέτρεψε τὸ ἐκκλησίασμα νὰ προστρέξει καὶ νὰ προσκυνήσει μὲ εὐλάβεια τὸ Ἱερὸ λείψανο, τὸ ὁποῖο εἶναι θαυματουργὸ καὶ μετεφέρθη ἀπὸ τὴν Ἀδελφότητα τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη κ. Σεραφεῖμ μετὰ ἀπὸ παράκληση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Τὸν Πανηγυρικὸ τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μεσογαίας καὶ Λαυρεω-

Ἡ κάρα τοῦ Ἁγίου πού φυλάσσεται στὴν Ἱ. Μονὴ Βατοπεδίου.

τικῆς κ. Νικόλαος ὁ ὁποῖος, μεταξὺ ἄλλων παρατήρησε ὅτι: «*Χωρὶς νὰ θέλουν οἱ διώκτες του, φανέρωσαν τὸν θησαυρὸ τῆς ψυχῆς του, ἀνέδειξαν τὸ μεγαλεῖο του, ἀπέδειξαν τὴν ἱστορικὴ μοναδικότητά του, ἐγκατέστησαν τὸ πρόσωπό του στὴν καρδιά τοῦ λαοῦ, ἔγιναν μεγάλοι εὐεργέτες τῆς ἱστορίας καὶ μοναδικοί δωρητὲς τῆς Ἐκκλησίας. Τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο τὸν ἀνεγνώρισαν οἱ πολλοὶ ἀλλὰ μικροί, οἱ ἄγνωστοι ἀλλὰ ἀληθινοί, οἱ ἀναρμόδιοι ἀλλὰ εὐαίσθητοι, οἱ ἀπόμακροι ἀπὸ τὶς ἐξειλίξεις ἀλλὰ ἀγνοὶ στὶς προθέσεις. Τὸν πολέμησαν τὰ κέντρα τῆς ἐξουσίας καὶ τὸν ὑπεραγάπησε ὁ λαός. Τὸν συκοφάντησε καὶ τὸν ἀδίκησε τὸ ἐκκλησιαστικὸ σύστημα, ἀλλὰ τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν ὁμολόγησε μὲ δύναμη καὶ ἐπιμονὴ ἡ ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση. Αὐτὸς τῆς δόθηκε ὡς λόγος καὶ παράδειγμα καὶ ἀνταμείφθηκε μὲ τὸ ἀνεκτίμητο νόμισμα τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ ἀγάπης τῆς*».

ΣΤΑ ΙΧΝΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΦΙΛΟΘΗΣ

Τὸ Μετόχι τῆς Καλογρέζας

Τοῦ Δημήτρη Φερούση

*«...ποταμὸς τοῦ ἑλέους, ἀνεδείχθης
καὶ φωστήρ τῶν μοναζόντων,
ὦ Φιλοθέη πανεύφημε»*

Υστερα ἀπὸ τοὺς βασανισμοὺς καὶ τὸ μαρτύριο πὺν ὑπέστη ἡ Φιλοθέη Μπειζέλου ἀπὸ τοὺς πληρωμένους Τούρκους τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1585 στὸ Μετόχι τῆς τοῦ ἁγίου Ἀνδρέα, στὴν ὁδὸ Πατησίων, ὁ τόπος ὅπου ἄφησε τὴν τελευταία πνοή τῆς βρίσκεται στὸ Χαλά-Ντερέ (Χαλάνδρι), στὴ Μονὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου. Στὴ λεγομένη Καλογρέζα, ὅπου τὴν μετέφεραν οἱ μοναχὲς κείνο τὸ βράδυ τῆς ὀδύνης, μισοπεθαμένη.

«Ἡ δὲ ἐπὶ τούτῳ πολλὰς εὐχαριστίας τῷ Θεῷ ἀναπέμψασα, μετ' ὀλίγον καιρὸν, δηλαδὴ στὶς 19 Φεβρουαρίου τοῦ 1586, τῶν πληγῶν ἐκείνων ἐδέξατο τὸ μακάριον τέλος καὶ ἀπῆλθε πρὸς τὰς οὐρανίους χοροστασίας».

Ὅμως, ἐνῶ, μετὰ τὴ μαρτυρικὴ θανή τῆς, σύντομα ἀναγνωρίστηκε ὡς «Μεγάλῃ Μορφῇ» τοῦ Γένους, οἱ Νεοέλληνες –ὐπεύθυνοι καὶ ἀνεύθυνοι–, καθὼς κυλοῦσαν τὰ χρόνια καὶ οἱ αἰῶνες, δὲν ἄφησαν οὔτε ἴχνος σὲ πολλὰ ἀπὸ τὰ ἐγκόσμια σημάδια ὅπου ἐγκαταβίωσε, ἔδρασε ἢ καὶ κατέφυγε, κατὰ καιροὺς, γιὰ νὰ φυλαχθεῖ, κυνηγημένη ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς.

Ἔτσι γκρεμίστηκε καὶ ἀφανίστηκε ὀλοκληρωτικὰ ὁ ἱστορικὸς Παρθενώνας τῆς μετὰ τὸ Καθολικὸ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα (Τὸ ἐκκλησάκι πὺν βρίσκεται σήμερα στὴν ἴδια θέση εἶναι ἐξολοκλήρου νεώτερο).

Ἐπίσης ἀρμόδιοι καὶ ἀναρμόδιοι ἔχουν ἀφήσει νὰ καταρρέει τὸ Ἀρχοντικὸ τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀδριανοῦ 96. Ἐκεῖ, δηλαδὴ,

*Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Εἰσοδίων Θεοτόκου
στὴν Καλογρέζα, Μετόχι τῆς Ἁγίας
Φιλοθέης Μπειζέλου.*

ὅπου γεννήθηκε ἡ Φιλοθέη, μεγάλωσε, στεφανώθηκε. Κι ὅταν ἔγινε μοναχὴ καὶ ἡγουμένη ἔστησε τὸ κέντρο τῆς φιλανθρωπίας πρὸς τὸ λαὸ τῆς Ἀθήνας πὺν ἀγαποῦσε.

Κι ἀκόμα τὸ Μοναστήρι πὺν ὡς Μετόχι βρισκόταν στὴν Τζιά εἶναι ἀνακαινισμένο ἀπὸ τὰ θεμέλια του, καὶ δὲν ἔχει καμιά σχέση με κείνο πὺν φιλοξenoῦσε τὴν οἰκοδέσποινα Φιλοθέη Μπειζέλου, τὸν καιρὸ τῆς δράσης τῆς.

Γι' αὐτὸ προκαλεῖ θλίψη καὶ ἀγανάκτηση τὸ ὅτι τὸ μοναδικὸ ἀπομεινάρι πὺν παραμένει ἀπὸ τὴ μοναστηριακὴ κληρονομιά τῆς Φιλοθέης στὴν Καλογρέζα, ὄχι μόνο καταρρέει καὶ κείνο. Ἀλλὰ διεκδικητὲς καὶ ἄσχετοι με τὴν ἱστορία, τὶς ρίζες καὶ τὴν ἱερότητα τοῦ τόπου, ζητοῦν νὰ τὸ γκρεμίσουν καὶ νὰ τὸ ἱσοπεδώσουν. Προκειμένου νὰ χτίσουν καὶ ἐκεῖ πολυκατοικίες.

Καὶ ὅμως, αὐτὸ τὸ μνημεῖο-ἐρείπιο, στὰ χρόνια πὺν ζοῦσε ἡ Φιλοθέη ἦταν ἓνα ζωντανό, μυστικὸ κέντρο τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ρωμοσύνης, ὅπου ἡ Μαῖστρα με τὶς μοναχὲς τῆς βίωσε τὴ λειτουργικὴ ζωὴ, κατέφευγε ἄλλοτε γιὰ λόγους πνευματικὸς καὶ ἄλλοτε γιὰ ἀσκητικὸς. Δίδασκε τὰ ἅγια τῶν ἁγίων τῆς Πίστης καὶ τοῦ Γένους, χωρὶς νὰ τὴν ἀκοῦν οἱ Τούρκοι. Καὶ βέβαια κατέφευγαν ἐκεῖ γιὰ νὰ

σωθούν, όταν τις κυνηγοῦσαν τὴν ἴδια καὶ τὶς μοναχὲς τῆς οἱ μανιασμένοι Τούρκοι.

Σήμερα ἀπ' αὐτὸ τὸ συγκρότημα τῆς ἁγιασμένης μοναστικῆς πολιτείας ἔχουν μείνει μόνο κάποια ντουβάρια ἀπὸ τὸ περιτοίχισμα, ἓνα - δυὸ κελιά πού καταρρέουν, ὁ ἀνοιχτὸς χώρος τῆς αὐλῆς καὶ τὸ Καθολικό· τὸ γνήσιο, τὸ αὐθεντικὸ ἐκκλησάκι τῆς Φιλοθέης, ὅπου ἐκεῖ γίνονταν οἱ κρυφὲς ἀγρυπνίες, οἱ πανηγυρικὲς λειτουργίες καί, κατὰ πού λέει ὁ λόγος, μπαινόβγαινε ἡ Φιλοθέη ὅσο ζοῦσε.

Ἔτσι ἡ ἀποκλειστικότητα τῆς μοναδικότητάς του σ' ὀλόκληρο τὸ Λεκανοπέδιο τῆς Ἀττικῆς –καὶ ὄχι μόνο– τὸ καθιστᾶ ἀνεκτίμητη κληρονομιά τῆς Ἱστορίας, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους. Εἶναι δηλαδή ἓνας χώρος μνήμης, συνείδησης, ταυτότητας καὶ αὐτογνωσίας τῶν Ἑλλήνων Ὁρθοδόξων. Ἐνα ἱερὸ Τέμενος ἀπὸ τὸ ὁποῖο οἱ Νεοέλληνες μποροῦν νὰ ἀντλήσουν οὐσιαστικὰ στοιχεῖα ἔμπνευσης, ἐνθουσιασμοῦ καὶ παιδείας γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τους. Καὶ εἶναι γνωστὸ ὅτι κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ προκόψει σήμερα καὶ πάντοτε ἂν δὲν κοιτάζει πίσω του, στὶς ρίζες του, στὴν ἱστορία του καὶ στὴν παράδοσή του. Γιατί, γράφει ὁ Ἀρθοῦρος Σλέσινγκερ: «Ὅπως οἱ ἄνθρωποι πού χάνουν τὴ μνήμη τους, δὲν γνωρίζουν ἀπὸ ποῦ ἔρχονται καὶ ποῦ πηγαίνουν, ἔτσι καὶ τὸ ἔθνος πού δὲν ἔχει συνείδηση τοῦ παρελθόντος του, εἶναι ἀνίκανο νὰ διαχειριστεῖ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον του».

Καὶ βέβαια ἡ Φιλοθέη Μπενιζέλου, στὰ πιὸ δύσκολα χρόνια τῆς τουρκικῆς δουλείας, κράτησε ἀγρυπνὴ τὴ θρησκευτικὴ, τὴν πνευμα-

Ἄπο τὰ κελιά πού ἀπέμειναν καὶ θέλουν νὰ τὰ κάνουν οἰκόπεδο πρὸς «ἀξιοποίηση».

τικὴ καὶ ἐθνικὴ συνείδηση τοῦ Γένους. Καὶ μάλιστα μὲ μοναδικὸ σθένος καὶ ἐπιμονή. Μὲ αὐτοθυσία.

Ἄλλα αὐτὰ ὅμως λίγοι Νεοέλληνες τὰ γνωρίζουν. Καὶ ὁ λόγος εἶναι γιὰτι δύο αἰῶνες τώρα συστηματικὰ καὶ ὑπουλα, ἄνθρωποι ἐπιτήδειοι, ξένοι καὶ ντόπιοι μὲ ὑποπτα κίνητρα, προσπαθοῦν νὰ καταστρέψουν καὶ νὰ ἀφανίσουν τὴ βυζαντινὴ καὶ μεταβυζαντινὴ μας κληρονομιά. Νὰ ἀποσυνδέσουν τὸ λαὸ ἀπὸ τὶς πραγματικὲς ρίζες του. Καὶ νὰ τὸ ἀποκόψουν ἀπὸ τὶς ἀστείρευτες πηγές τῆς κληρονομιάς καὶ τῆς ζωῆς του. Ἐχουν μιὰ ἔμμομη ἀρχαιολατρεία στὸν οὐτοπικὸ βωμὸ τῆς ὁποίας ἔχουν θυσιάσει καὶ θυσιάζουν ἀκόμα ἀμύθητους θησαυροὺς τῆς πρόσφατης καὶ πιὸ γνήσιας παράδοσής μας.

Γιὰ τὸ συγκεκριμένο ζήτημα, ὅμως, πρέπει νὰ γνωρίζουμε ὅλοι ὅτι εἴμαστε ἐγγόνια τῆς Ἁγίας Φιλοθέης Μπενιζέλου. Καὶ ἔχουμε χρέος νὰ διαφυλάξουμε μὲ κάθε θυσία τὰ ἴχνη, τὰ βήματα, τὴ ζωντανὴ παρουσία τῆς στὰ ἁγία χρώματα πού κινήθηκε ἡ ἴδια καὶ ἡ ἀφοσιωμένη ἀκολουθία τῆς. Αὐτὰ ἀνήκουν σὲ ὅλους μας καὶ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τὰ προσεταιριστεῖ ὅποια «δικαιώματα» καὶ ἂν ἐπικαλεῖται, πάντοτε χοῖκὰ καὶ πρόσκαιρα. Αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἐξαφανίζονται μπροστὰ στὴ διαχρονικότητα τῆς Φιλοθέης καὶ τοῦ αὐθεντικοῦ Μοναστηριοῦ τῆς στὴν Καλογρέζα, τοῦ μόνου πού μᾶς ἔμεινε ὡς κληρονομιά, φλάμπουρο καὶ ἱερὸ Προσκύνημα.

Γιὰ τὸ συγκεκριμένο ζήτημα, ὅμως, πρέπει νὰ γνωρίζουμε ὅλοι ὅτι εἴμαστε ἐγγόνια τῆς Ἁγίας Φιλοθέης Μπενιζέλου. Καὶ ἔχουμε χρέος νὰ διαφυλάξουμε μὲ κάθε θυσία τὰ ἴχνη, τὰ βήματα, τὴ ζωντανὴ παρουσία τῆς στὰ ἁγία χρώματα πού κινήθηκε ἡ ἴδια καὶ ἡ ἀφοσιωμένη ἀκολουθία τῆς. Αὐτὰ ἀνήκουν σὲ ὅλους μας καὶ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τὰ προσεταιριστεῖ ὅποια «δικαιώματα» καὶ ἂν ἐπικαλεῖται, πάντοτε χοῖκὰ καὶ πρόσκαιρα. Αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἐξαφανίζονται μπροστὰ στὴ διαχρονικότητα τῆς Φιλοθέης καὶ τοῦ αὐθεντικοῦ Μοναστηριοῦ τῆς στὴν Καλογρέζα, τοῦ μόνου πού μᾶς ἔμεινε ὡς κληρονομιά, φλάμπουρο καὶ ἱερὸ Προσκύνημα.

*«Ὡς ἀστήρ φαεινότητας
ἐν τῷ σκότει ἐπέλαμψας
καὶ ὡς ἄνθος εὖοσμον
καὶ μυρόπνοον
ἐν τῷ χειμῶνι ἐξήνθησας·
ὡς φῶς καὶ ὡς ἥλιος
ἐξανέτειλας φαιδρῶς
ἐν Ἀθήναις, θερμαίνουσα
καὶ φωτίζουσα
τοὺς δουλεῖα στυγνῇ ἐξοφωμένους·
ὄθεν ἅπαντες τιμῶμεν,
ὦ Φιλοθέη, τὴν μνήμη σου».*

‘Ο Γέροντας ‘Αμβρόσιος τῆς Μονῆς Δαδίου (1912-2006)

‘Ο ζήσας ἀπαραποίητον τὴν ἐκ τῶν ἀγίων πατέρων εὐσέβειαν

Μία ἀπὸ τὶς ἀγιασμένες μορφές τῆς ἐποχῆς μας ὑπῆρξε ὁ ‘Αρχιμανδρίτης ‘Αμβρόσιος Λάζαρης, πνευματικὸς τῆς ‘Ιερᾶς Μονῆς Παναγίας Γαυριώτισσας Δαδίου καὶ χιλιάδων χριστιανῶν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς ‘Ελλάδος, ὁ ὁποῖος, πλήρης ἡμερῶν, διακονούμενος ἀπὸ τὴν μικρὴ ἀδελφότητα τῆς Μονῆς του, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ τὴν 2αν Δεκεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Τὸ πλῆθος ποὺ συνέρρευσε στὴν ‘Ιερὰ Μονὴ Δαδίου ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς χώρας μας, ἡ παρουσία ἀνωτάτων κρατικῶν λειτουργῶν, ἡ συμμετοχὴ δεκάδων Κληρικῶν καὶ Μοναχῶν ὑπῆρξε τὸ ἀποκορύφωμα τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν σεβαστὸ Γέροντα, ποὺ συνολικὰ ἐκφράστηκε καὶ ἐκδηλώθηκε κατὰ τὴν ἐξόδιο ‘Ακολουθία. ‘Ολοι συνείχοντο ἀπὸ τὴν αἴγλη ποὺ ἐξέπεμπε ἡ προσωπικότητά του καὶ ἀπὸ τὸ συναίσθημα τῆς χαρμολύπης ποὺ χαρακτηρίζει τοὺς ἐν ἐπιγνώσει χριστιανούς αὐτὲς τὶς ὥρες τῆς θλίψεως τοῦ θανάτου. ‘Ο π. ‘Αμβρόσιος ἦταν πηγὴ ‘Αγιορείτικης εὐωδίας Χριστοῦ στὸν κόσμο, ποὺ ἀνέβλυζε τὸ «ζῶν ὕδωρ» τοῦ Πνεύματος καὶ ἐδρόσιζε τὶς ψυχές τῶν πεινῶντων καὶ διψόντων τῆ δικαιοσύνην». Ἡ ἱστορικὴ Μονὴ τῆς Παναγίας ‘Αμφικλείας ἀπέκτησε φήμη χάρις σ’ αὐτὸν καὶ ἡ ‘Ιερὰ Μητρόπολη Φθιώτιδος ὄχι μόνον στὴν περιοχὴ τῆς Λοκρίδος, ἀλλὰ σὲ ὁλόκληρο τὸ εὖρος τῆς ἀρδεύτηκε ἀπὸ τὰ ζεῖδωρα νάματα τῆς ἀπλοϊκῆς καὶ γνήσιας πνευματικότητάς του.

‘Ο μακαριστὸς π. ‘Αμβρόσιος Λάζαρης γεννήθηκε στὸ χωριὸ Λαζαράτα τῆς Λευκάδος τὴν 21ην Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1912 ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς, τὸν διδάσκαλο Παναγιώτη Λάζαρη καὶ τὴν Λουΐζα. Ἦταν τὸ τέταρτο τέκνο τῆς πολύτεκνης οικογένειάς του. ‘Απὸ τὴν νηπιακὴ του ἡλικία ὁ μικρὸς Σπυρίδων χαρακτηριζόταν ἀπὸ τὴν ἡρεμία τοῦ χαρακτήρα του καὶ τὴν ἀγάπη του πρὸς τὴν ‘Εκκλησία. Τὸ ἦθος του

**Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος
κ. Νικολάου**

σμίλευσε ἡ εὐλαβὴς μητέρα του, ἡ ὁποία λόγῳ τῆς ἀπουσίας τοῦ συζύγου της στοὺς πολέμους, εἶχε ἀναλάβει ὅλο τὸ βᾶρος τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων. ‘Ο Σπυρίδων τελείωσε μόνον δύο τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, διότι ἐν τῷ μεταξύ ἔπρεπε νὰ βοηθεῖ τὴν μητέρα του στὶς ἀγροτικές ἐργασίες. ‘Οταν ἤλθε ὁ καιρὸς κατετάγη στὶς τάξεις τοῦ Στρατοῦ καὶ ὑπηρετήσε τρία χρόνια στὰ ἀνάκτορα ὡς εὐζωνας, καθότι ἦταν ὑψηλός, εὐθυτενὴς καὶ ὁμορφος νέος.

‘Οταν ἀπολύθηκε ἀπὸ τὸ Στρατὸ ἔλαβε τὸ κάλεσμα τοῦ Θεοῦ διὰ τὸν Μοναχικὸ βίῳ. Μὲ ἓνα συνοπίτη καὶ φίλο του μετέβη στὸ ‘Αγιον ‘Ορος χάριν προσκυνήσεως τῶν ἀγίων σεβασμάτων καὶ διὰ νὰ παρακαλέσῃ τὴν Παναγία νὰ τοῦ δείξει δρόμο ποὺ ἔπρεπε νὰ πορευθεῖ. Γοητεύθηκε καὶ σαγηνεύθηκε ἀπὸ τὸν ‘Αγιορείτικο Μοναχισμό καὶ εἰσῆλθε στὴν ‘Ι. Μ. Κουτλουμουσίου, στὴν ὁποία ψυχῇ τε καὶ σώματι ἐπιδόθηκε εἰς τὴν ὑπακοή, τὴν ἄσκηση καὶ τὴν προσευχή.

Χαρακτηριστικὰ ἔλεγε ὁ Γέροντας: «*Πῆγα στὸ ‘Αγιον ‘Ορος γιὰ λίγες μέρες καὶ ἔμεινα εἴκοσι χρόνια*». Μετὰ τριετῆ δοκιμασία ἐκάρη ἀπὸ τὸν ‘Ηγούμενο Δαμασκηνὸ Μοναχὸς καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα Χαρίτων. Οἱ ἐπιδόσεις τοῦ νεαροῦ Μοναχοῦ Χαρίτωνος στὰ Μοναχικὰ διακονήματα ἦσαν ἄριστες. Ἐζῆσε μὲ τέλεια ὑπακοή τὴν σκληρὴ, ἀλλὰ παιδαγωγοῦσα καὶ ἀγιάζουσα ζωὴ τοῦ Μοναστηριοῦ. Αὐστηρὸς τηρητῆς τῶν Μοναχικῶν ὀρκῶν καλλιέργησε τὴν ἀδιάλειπτη προσευχή, τὴν τέλεια ὑπακοή, τὴν πατερικὴ νηστεία, τὴν παιδικὴ ἀπλότητα καὶ ἀκακία, τὴν καθημερινὴ ἀνελλιπῆ συμμετοχὴ στὶς ἀγρυπνίες καὶ γενικὰ τὴ θεία λατρεία, τὴν πρόθυμη ἐργατικότητα καὶ πολὺ ἐνωρὶς ἔφθασε σὲ ὕψη ἀρετῆς. ‘Οπως φάνηκε ἀπὸ τὴν συ-

νέχεια τῆς ζωῆς του ἢ πρόνοια τοῦ Θεοῦ τὸν προορίζε για μιὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολὴ πρὸς σωτηρία ψυχῶν. Ἡ σκληρὴ ζωὴ καὶ οἱ τραχεῖς πνευματικοὶ ἀγῶνες ἔκαμψαν τὴν υἰγεία του ὁπότε ἀναγκάστηκε ὕστερα ἀπὸ παραίνεση τοῦ διακριτικοῦ Γέροντος Πορφυρίου νὰ κατέλθει στὴν Ἀθήνα. Ἐκεῖ μὲ πρόταση τοῦ π. Πορφυρίου, ἐφημερίου τότε τῆς Πολυκλινικῆς Ἀθηνῶν, συνεδέθη μὲ τὴν Ἡγουμένη τῆς Ἱ. Μ. Δαδίου Παρθενία καὶ χειροτονήθηκε Διάκονος καὶ Πρεσβύτερος ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Φθιώτιδος Ἀμβρόσιο, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔδωσε καὶ τὸ ὄνομά του. Ἀφοῦ παρέμεινε σὲ ἐνορίες τῆς Ἀττικῆς (Γλυκὰ Νερά καὶ Τρεῖς Ἱεράρχες Καισαριανῆς) ἔξι χρόνια για νὰ στηρίξει οικονομικὰ τὴν Ἱ. Μ. Δαδίου, ἢ ὁποῖα εἶχε πολλές δυσχέρειες, ὕστερα ἐγκαταστάθηκε στὴν Μονὴ του, ὅπου παρέμεινε μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ὁ μακαριστὸς π. Ἀμβρόσιος τήρησε στὴ ζωὴ του «ἀκίβδηλον, γνησίαν καὶ ἀπαραποίητον τὴν ἐκ τῶν ἁγίων πατέρων εὐσέβειαν». Δὲν διέθετε ἐπιστημονικοὺς τίτλους. Ἡ σοφία τοῦ ἐδόθη «ἄνωθεν» ὡς καρπὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἡ εὐλάβειά του πρὸν τὸν Θεὸ τοῦ ἐχάρισε τὴν πνευματικὴ μὀρφωση κατὰ τὸ Γραφικὸ λόγιο: «Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου καὶ βουλὴ ἁγίων σύνεσις». Ἡ παρουσία του ἦταν πάντοτε καὶ παντοῦ ἐποικοδομητικὴ. Μὲ τὴν πατρικὴ του ἀγάπη καὶ τὶς ἁγιοπνευματικὲς νοουθεσίες του στηρίξε ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι κατέ-

φευγαν στὸ πετραχῆλι του καὶ ζητοῦσαν ἐπιστήριξη στὶς καταιγίδες τῆς ζωῆς τους. Ἡ σύνεση καὶ διορατικότητά του ἔφερε πολλοὺς πικροκοντὰ στὴν ἐν Χριστῷ ζωὴ καὶ προσέλκυσε σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονες στὴν Ἐκκλησία.

Ζώντας μέσα στὰ θαύματα τοῦ Θεοῦ, δὲν παρέλιπε νὰ συμβουλευε τοὺς ἀπελπισμένους νὰ προσδοκοῦν τὴν θεία ἐπέμβαση στὸ πρόβλημά τους. Τὸ ὕφος τοῦ λόγου του, ὁ τρόπος τῆς διδασχῆς του, ἢ παιδικότητα τῆς ἀφηγήσεως τῶν θείων ἀποκαλύψεων, ἢ βεβαιότητα τῆς πίστεως του, ἢ ἰλαρότητα τοῦ προσώπου του καὶ τὸ γαλήνιο τῆς παρουσίας του περιέγραφαν ἓνα Ἀββᾶ τῆς ἐρήμου, πὸν δὲν παράλλαξε καὶ ἀλλοίωσε ὁ κόσμος, ἀλλὰ μέσα στὴν ἀντίθεση του περισσότερο ἀνεδείκνυε ὡς μιὰ οὐράνια παρουσία. Τὸ μετόχι τῆς Μονῆς στὸ Παγκράτι τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸ Μοναστήρι στὴν Ἀμφίκλεια δέχονταν καθημερινὰ πολὺ κόσμος, ἰδίως νέους ἀνθρώπους, πὸν ἤθελαν νὰ τὸν γνωρίσουν καὶ νὰ λάβουν τὴν εὐχὴ του. Ὅποιος συνομιλοῦσε μαζί του διαπίστωνε, ὅτι ἐκεῖνος μιλοῦσε «ἀπὸ καρδίας», ὄχι ἀπὸ διανοίας, καὶ ἦταν συνδεδεμένος μὲ ἓνα ἄλλο κόσμος, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἐλάμβανε καὶ μετέδιδε μηνύματα σωτηρίας καὶ ἐλπίδας. Πολλὰ λέγονται για τὸ προορατικό του χάρισμα, για τὰ παράδοξα σημεῖα καὶ τὶς θεῖες ἀποκαλύψεις. Ἐκεῖνος, ὅσα ὁ λαὸς ἔλεγε παράδοξα, τὰ θεωροῦσε φυσιολογικὰ ἐπισημαίνοντας, ὅτι ὁ χῶρος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τόπος θαυμάτων πολλῶν, τὰ ὁποῖα οἱ πιστοὶ βιώνουμε καθημερινὰ. Ἀποποιόταν τὶς τιμές καὶ στοὺς ἐπαίνους σιωποῦσε. Πάντοτε ἔδιδε τὸ παράδειγμα τοῦ ταπεινοῦ βίου καὶ τῆς κεκρυμμένης πνευματικότητος.

Ὁ π. Ἀμβρόσιος ἦταν μιὰ ζωντανὴ παρουσία τοῦ Θεοῦ μέσα στὸν κόσμο. Ἀφῆκε μνήμη ἁγίου Ἱερομονάχου καὶ ἀπῆλθε τιμῶμενος ὑπὸ πάντων. Δοξάσθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ μὲ τὶς δωρεές τοῦ Παναγίου Πνεύματος καὶ δόξασε τὴν Ἐκκλησία μὲ τὴν ἀφοσιωμένη ἱερατικὴ καὶ μοναχικὴ διακονία του. Δικαίως ὁ εὐσεβὴς λαὸς τὸν συγκαταλέγει στὴν χορεία τῶν ἐκλεκτῶν καὶ τὸν θεωρεῖ ὡς ἓνα τῶν μεγάλων ἁγιασμένων ἱερατικῶν μορφῶν τοῦ αἰῶνος μας. Στὸ θρόνο τοῦ οὐρανοῦ Ἀρχιερέως παριστάμενος ἄς πρεσβεύει ὑπὲρ τῆς παλαιφάτου Μονῆς τῆς Θεομήτορος, τῶν πνευματικῶν του τέκνων καὶ ἡμῶν.

Τοῦ Πρωτ. κ. Βασιλείου Θερμοῦ

ΓΥΧΝΑ διαβάζουμε σέ ἐφημερίδες καί περιοδικά διατροφικές πληροφορίες γιά τήν θρεπτική ἀξία κάθε τροφίμου. Αὐτό πού μέ ἐνοχλεῖ, ὅμως, εἶναι ἡ ἀφηρημένη καί ἐκτός ὁποιοδήποτε πλαισίου παροχή θεωρητικῶν πληροφοριῶν. Δέν μαθαίνουμε π.χ. καί ποιὰ φυτοφάρμακα βάζουμε μέσα μας τρώγοντας μήλα τοῦ σήμερα, ἀλλά μόνο ποιές βιταμίνες προσλαμβάνουμε μέ τὸ εἶδος «μήλο» γενικῶς. Δέν γίνεται συζήτηση ποιούς ρύπους ἢ ὁρμόνες περιέχει τὸ μοσχαρίσιο κρέας πού καταλήγει στὸ πιάτο μας, ἀλλά ποιές πρωτεΐνες μᾶς παρέχει ἀορίστως τὸ «μοσχαρίσιο κρέας».

Ἐκκλησία στὸ «ἐδῶ καὶ τώρα»

Αὐτὴ ἡ ἄσαρκη πληροφόρηση καταλήγει ἄχρηστη ἐν τέλει, διότι εἶναι ἀποκομμένη ἀπὸ τὴν πραγματικότητα πού μᾶς περιβάλλει. Εἶναι ἡ πραγματικότητα στὴν ἀυθεντικότητά της, καὶ μόνο αὐτὴ, πού «ἀποφασίζει» ποιές οὐσίες θὰ ἐνσωματωθοῦν στὸν ὄργανισμό μας καὶ ἔτσι θὰ συντελέσουν εἴτε στὴν υἰγεία μας εἴτε στὴν ἀρρώστια μας. Ἔ, λοιπόν, τὸ ἴδιο ἀκριβῶς συμβαίνει συχνὰ μέ τὸν λόγο μας περὶ τῆς Λατρείας.

Ἄσχετα θέματα, θὰ σκεφθεῖ κάποιος. Κι ὅμως, τὰ κάνει νὰ μοιάζουν ἡ ἀνθρώπινη συνήθεια νὰ ρέπουμε πρὸς τὸ γενικὸ καὶ ἀφηρημένο. Ἡ ἀπροθυμία μας νὰ κοιτάξουμε κατάματα τὸ συγκεκριμένο, τὸ «ἐδῶ καὶ τώρα». Πῶς διαπράττουμε αὐτὸ τὸ σφάλμα στὴ Λατρεία;

Πολλές φορές ἐπικαλούμαστε τὴν «θαυμάσια ἐκκλησιαστικὴ μας μουσική», τὴν ὁποία, ὅμως, οἱ ἄνθρωποι δέν ἔχουν τὴν εὐκαιρία νὰ ἀπολαύσουν, ἀφοῦ ὁ ψάλτης τῆς συγκεκριμένης ἐνορίας τοὺς εἶναι παράφωτος ἢ ἐπιδεικτικός ἢ ἐκκωφαντικός ἢ... Ἄλλοτε μιλοῦμε στοὺς πιστοὺς γιά τὰ «ὑπέροχα νοήματα» τῶν

ὑμνων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους, ὅμως, δέν φθάνουν στὰ αὐτὰ τους παρὰ ἀποσπασματικές λέξεις, καὶ αὐτὲς φθαρμένες. (Γιά πλήρες νόημα ἔστω μιᾶς πρότασης οὔτε λόγος). Κάποιες φορές πλέκουμε τὸ ἐγκώμιο τῆς «μυσταγωγικῆς Λατρείας μας», ἀλλὰ ὅταν ὁ πιστὸς πεισθεῖ καὶ προσέλθει σ' αὐτὴν βρίσκει τοὺς ἱερεῖς νὰ μιλοῦν μεγαλοφώνως στὸ ἱερό, τὸν λειτουργὸ νὰ μουρμουρίζει, τὸ νεωκόρο νὰ τραβᾷ θορυβωδῶς καθίσματα, τοὺς ἐπιτρόπους νὰ μετροῦν χρήματα ἢ νὰ μιλοῦν ἀγενῶς κ.π.ᾶ. Καὶ αὐτὸς πρέπει νὰ πείσει τὸν ἑαυτό του ὅτι μυσταγωγεῖται!

Τὰ παραδείγματα εἶναι ἀναρίθμητα. Τὸ χειρότερο, ὅμως, εἶναι ὅτι δέν τὰ συνειδητοποιοῦμε καὶ συνεχίζουμε νὰ προσκαλοῦμε τοὺς πιστοὺς σέ εἰκονικές πραγματικότητες, σέ ὁμορφα λόγια καὶ ὄχι σέ ἔργα, σέ διανοητικὰ κατασκευάσματα τῆς φαντασίας μας. Τὸ λάθος ἐδῶ βρίσκεται στὸ γεγονός ὅτι θεωροῦμε πῶς ὑπάρχει μία φαντασιακὴ Ἐκκλησία, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία παίρνει σάρκα καὶ ὄστᾶ ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ἴδιους στὸ «ἐδῶ καὶ τώρα». Βεβαίως συλλειτουργεῖ μαζί μας ὁλόκληρος ὁ οὐρανός, ἀλλὰ πᾶει πολὺ νὰ ἀπαιτοῦμε ἀπὸ τὸν πιστὸ νὰ τὸ φαντασθεῖ, ἐνόσω δέν τὸν βοηθᾷ αὐτὸ πού ζεῖ γύρω του. Δέν λέμε πῶς τὰ ὄρατὰ μέσα στὴν Ἐκκλησία μᾶς ἀνάγουν στὰ ἀόρατα;

Ἡ διαστρέβλωση αὐτὴ τοῦ νοήματος τῆς Ἐκκλησίας προκαλεῖ σύγχυση καὶ ἀπογοήτευση στὰ χαλαρὰ συνδεδεμένα μέλη της, διότι τοὺς δίνει τὴν ἐντύπωση ἐνὸς γιγάντιου ὄργανισμοῦ πού τὸν χαρακτηρίζουν συγκεκριμένα μέσα καὶ συγκεκριμένοι σκοποὶ. Ποιοὶ σκοποὶ ἐκφράζονται (γιά νὰ φέρω ἓνα παράδειγμα) ἀπὸ τὴν τόσο συνηθισμένη σκηνὴ τῆς λατρείας κατὰ τὴν ὁποία ὁ ψάλτης, μέ πολὺ χειροπιαστὰ μέσα- τὰ μικρόφωνα καὶ τὴ φωνὴ του- βασιανίζει τὴν ἀκοή τῶν πιστῶν μέ κάτι πού κάποτε ἀποτελοῦσε ἐπιστολὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου; Τέτοια στιγμιότυπα εἶναι ἀκατανόητα γιά ὅσους κατὰ καιροὺς παίρνουν τὸ θάρρος

Τὰ ἐρωτήματά σας καὶ οἱ προτάσεις σας
νὰ ἀπευθύνονται στὸν π. Βασίλειο Θερμό,
Ἐρατοῦς 11, Παλλήνη 153 51 ἢ στὸ
thermosv@otenet.gr.

νά κάμουν τὸ πρῶτο βῆμα πρὸς τὴν Ἐκκλησία. Ἄλλὰ καὶ τοὺς τακτικούς πιστοὺς ἢ νοοτροπία αὐτὴ τοὺς ἐμποδίζει νὰ καταρτισθοῦν περαιτέρω καὶ νὰ καλλιεργηθοῦν βαθύτερα, ἀφήνοντάς τους στὴν ἐπιφάνεια καὶ στὴν τυπολατρεία.

Μιὰ τέτοια ζωντάνεια τῆς Λατρείας, πού θὰ τὴν καταστήσει ἀληθινὴ στὸ «ἐδῶ καὶ τώρα», εἶναι ἀδύνατο νὰ ἐπιτευχθῆ χωρὶς τὴν ἐνεργοποίηση ὁλόκληρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος. Τῆ συμψαλμωδία καὶ συναπαγγελία καὶ γενικότερα τὴν συμμετοχὴ τῶν πιστῶν στὸ λατρευτικὸ γεγονός τὴν ἐπιτάσσουν ἢ ἱστορία καὶ ἢ ἐκκλησιολογία. Ἄλλὰ καὶ οἱ σύγχρονες ἐξελίξεις, ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι στὴν ἐποχὴ μας ἀνέχονται ὄλο καὶ λιγώτερο τὴν παθητικότητα. Διαφορετικά, ἂν δὲν ἀλλάξουμε πορεία, φοβοῦμαι ὅτι σὲ λίγο θὰ δίνουμε τὴν εἰκόνα ἐνὸς ὀργανισμοῦ ὁ ὁποῖος μισθώνει στελέχη (κληρικούς καὶ ψάλτες) γιὰ νὰ διεκπεραιώσῃ τὴ Λατρεία του. Ἴσως νὰ ἀκούγεται βαρὺ, ἀλλὰ ἄς ἀναλογιστοῦμε πόσο συχνὰ φαινόμενα στε ἀποξενωμένοι ἀπὸ αὐτὸ πού κάνουμε...

Κληρικούς καὶ ψάλτες φυσικὰ χρειάζεται ἢ Ἐκκλησία μας, ἀλλὰ πρέπει νὰ τοὺς ἀποκτᾶ μέσα ἀπὸ μίαν ὀργανικὴ διαδικασία, νὰ προκύπτουν ὡς ἀπόσταγμα τῆς ἐσωτερικῆς τῆς ζωῆς. Κάτι παραπάνω: νὰ δονοῦνται ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐσωτερικὴ ζωὴ, νὰ τοὺς ἐμπνέει ἢ ὀργανικὴ ἐνότητα μὲ τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ. Διαφορετικά ἀπλῶς προσλαμβάνονται γιὰ νὰ ἐκτελοῦν κάτι πού ἀπλῶς παραλάβαμε. Εἶναι τραγικὸ νὰ χρειάζεσαι κάποιον ἄλλον ἐπὶ πληρωμῆ γιὰ νὰ μιλήσεις στὸν Πατέρα σου...

Τὸ ζήτημα δὲν περιορίζεται μόνο στὴ Λατρεία ἀλλὰ στὴ συνόλη ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ. Κοπέλλα 25 ἐτῶν μοῦ ἔλεγε ὅτι, ἐπηρεασμένη ἀπὸ τὴ γιαγιά της, πήγαινε στὴ Λειτουργία

κάθε Κυριακὴ ἀπὸ τὰ 9 ὡς τὰ 17 τῆς χρόνια. Μόνη! Λοιπὸν, αὐτὰ τὰ 8 χρόνια κανεὶς ἀπολύτως δὲν τὴ ρώτησε κάτι, δὲν τῆς ἀπηύθυνε τὸ λόγο. Τὸ ἐκκλησιαστικὸ σῶμα ἔβλεπε δίπλα του ἕνα παιδὶ μοναχικὸ καὶ δὲ νοιάστηκε γιὰ τίποτε! Περιμένουμε αὐτὸ τὸ ἐκκλησιαστικὸ σῶμα νὰ δέεται ὑπὲρ «νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων κτλ.»; Καὶ ὅμως, ὑποστηρίζουμε πὼς ἢ Ἐκκλησία μας δέεται γιὰ τὸν σύμπαντα κόσμον ἀνελλιπῶς. Ποιὰ Ἐκκλησία; Ὑπάρχει ἄλλη; Ἄφοῦ ἐμεῖς εἴμαστε!

Ὅσο πιὸ φτωχὴ εἶναι ἢ πραγματικὴ Ἐκκλησία, τόσο πιὸ μεγαλοπρεπῆς καὶ βαρύγδουπη γίνεται ἢ φαντασιακὴ Ἐκκλησία. Αὐτὸς εἶναι ὁ ψυχολογικὸς νόμος τῆς ἀναπληρώσεως: προσπαθεὶ κανεὶς νὰ προσεγγίσει διὰ τῆς φαντασίας αὐτὰ πού στερεῖται στὴν πραγματικότητα. Πρακτικὰ αὐτὸ σημαίνει ὅτι γινόμαστε εὐκολοὶ στὶς διακηρύξεις χωρὶς νὰ ἔχουμε μίαν ζωντανὴ πραγματικότητα στὴν ὁποία νὰ μποροῦμε νὰ παραπέμψουμε.

Ἔτσι, λοιπὸν, φρονῶ ὅτι χρειάζομαστε μίαν ἐπιστράτευση πού θὰ ἀποβλέπει στὴ βελτίωση τοῦ συγκεκριμένου. Θὰ χρειαστεῖ νὰ μποῦμε στὴ θέση τοῦ πιστοῦ καὶ νὰ σκεφθοῦμε μίαν-μίαν τὶς λεπτομέρειες τῆς Λατρείας μας. Κυρίως ὀφείλουμε νὰ φαντασθοῦμε τί προσλαμβάνει κατὰ τὴν τέλεση τῶν Μυστηρίων. Ὁ πιστὸς δὲν συναντᾶ τὴ Λατρεία ἀορίστως, ἀλλὰ τὴ συγκεκριμένη Λατρεία πού διεξάγεται ἀπὸ συγκεκριμένους ἀνθρώπους. Θὰ ἀπαιτηθεῖ νὰ διορθώσουμε ἀρκετὰ δικά μας καὶ πολλὰ τῶν ψαλτῶν μας, τῶν νεωκόρων μας, τῶν παιδιῶν τοῦ ἱεροῦ, τῶν ἐπιτρόπων. Ἄν γι' αὐτοὺς εἶναι «ἀγνοήματα», γιὰ ἐμᾶς εἶναι ἀμαρτήματα (τουλάχιστον ἔτσι λέμε στὴ Λειτουργία).

Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ ἀκούσαμε νὰ ψάλλεται ἢ φράση: «ἐπίγειον τὸ φαινόμενον καὶ ὑπὲρ τοὺς οὐρανοὺς τὸ νοούμενον!». Ἴσως δὲν θὰ ὑπῆρχε καταλληλότερη γιὰ νὰ ἀποδώσει τὸ πνεῦμα τῆς Ὀρθόδοξης Λατρείας μας. Ἀποστολή μας εἶναι, φυσικὰ, νὰ ἐξηγοῦμε ὅσο γίνεται καλύτερα στὸν κόσμον εἰς τί ἐγκεῖται τὸ ὑπερουράνιο «νοούμενον». Ἄλλὰ, συγχωρήστε μέ, δὲν θὰ μᾶς πιστέψει κανεὶς ὅσο δὲν φροντίζουμε τὸ «ἐπίγειον φαινόμενον». Ἐπιμελῶς καὶ ἐντίμως, «τῇ χαρᾷ καὶ τῷ φόβῳ».

Κυκλοφόρησαν
τὰ πρακτικὰ τῆς ἡμερίδος
πού διοργανώθηκε ἀπὸ τὴν
Εἰδικὴ Συννοδικὴ Ἐπιτροπὴ
Θείας καὶ Πολιτικῆς Οἰκο-
νομίας καὶ Οἰκολογίας, ὑπό
τόν τίτλο:

**«ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΤΡΟΠΟΥ ΖΩΗΣ ΤΩΝ
ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΩΝ
ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΛΕΩΝ»**

Πρωτ. Βασιλείου Α. Γεωργόπουλου,
Δρ.Θ.

Τὸ 1993 ἐκδόθηκε χιλιαστικό ἔντυπο τὸ ὁποῖο ἐπιγράφεται «Οἱ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά στὴν Ἑλλάδα». Εἶναι ἓνα ἔντυπο τὸ ὁποῖο, κατὰ τὴν συνήθεια τῆς μετοχικῆς ἐταιρείας «Σκοπιά», ὠραιοποιεῖ τὴν πραγματικότητα σχετικὰ μὲ τὴν ἀκραία αὐτὴ αἵρεση καὶ τὴν ταυτοχρόνως μετοχικὴ ἐταιρεία, καὶ κάνει ἐπιλεκτικὴ καὶ κατευθυνόμενη καταγραφή τῆς ἱστορίας τῶν Χιλιαστῶν στὴν Ἑλλάδα. Στὸ ἴδιο ἔντυπο ὑπάρχουν ἐπίσης δυσφημιστικὲς καὶ ἀνακριβεῖς ἀναφορὲς γιὰ τὴν πατρίδα μας ὅσο καὶ γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας.

Μιὰ πιὸ προσεκτικὴ μελέτη, ὅμως, τοῦ ἐντύπου αὐτοῦ, ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ἐν λόγω ἔντυπο,

Ἡ ἐταιρεία «ΣΚΟΠΙΑ» αὐτοαποκαλυπτόμενη

παρότι γράφτηκε μὲ σκοπὸ τὴν ὠραιοποίηση καὶ τὴ διαφήμιση τῆς αἰρέσεως, ἀποτελεῖ μίαν ἐξαιρετικὰ ἀποκαλυπτικὴ γιὰ τὸ χαρακτῆρα καὶ ταυτοχρόνως ὀδυνηρὴ ἀπόδειξη γιὰ τὸ παρελθὸν τῆς μετοχικῆς ἐταιρείας «Σκοπιά».

Διαβάζουμε στὸ ἐν λόγω ἔντυπο: «Ὁ Ἀθανάσιος Καρανάσιος, φωτογράφος καὶ ἐπιμελὴς σπουδαστῆς τῆς ἑβραϊκῆς καὶ τῆς ἑλληνικῆς πού χρησιμοποιήθηκαν γιὰ τὴν συγγραφή τῆς Ἀγίας Γραφῆς, εἶχε γίνῃ Σπουδαστῆς τῆς Γραφῆς τὸ 1910. Στὶς ἀρχὲς τῆς δεκαετίας τοῦ 1920 αὐτὸς ἐκφώνησε τὴ μνημειώδη διάλεξη Ἐκατομμύρια Ζώντων Ἦδη Οὐδέποτε θὰ Ἀποθάνωσιν στὸ Δημοτικὸ Θέατρο τῆς Ἀθήνας. Ὑπῆρξε τόσο τὸ ἐνδιαφέρον, ὥστε ἐκφώνησε ξανά αὐτὴ τὴν ὁμιλία στὴν Αἴθουσα τοῦ Ὁδείου στὴν ὁδὸ Φειδίου» (σ. 6).

Στὴ διάλεξη αὐτὴ, μνημειώδη ὅπως τὴ χαρακτηρίζει ἡ «Σκοπιά», ὑποστηριζόταν ἐπισήμως ὅτι ἑκατομμύρια ἄνθρωποι δὲ θὰ πεθάνουν ποτέ. Ὅχι κάποτε, ἀλλὰ «ἤδη» ἔλεγε τότε ὁ Ἕλληνας χιλιαστῆς. Τί ἦταν, ὅμως, αὐτὴ ἡ διάλεξη; Μήπως προσωπικοῦ χαρακτῆρα καὶ ἔμπνευσης ὁμιλία ἐνὸς Ἑλλήνα χιλιαστῆ; Ὅχι βεβαίως. Ἡ Ἐταιρεία «Σκοπιά», σὲ ἄλλα ἔντυπά της, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἡ ὁμιλία αὐτὴ πρωτοεκφωνήθηκε ἀπὸ τὸν τότε πρόεδρο τῆς ἐταιρείας Ἰωσήφ Ρόδερφορντ καὶ ἀποτελοῦσε

τὴν ἐπίσημη ἄποψη καὶ γραμμὴ τῆς ἐταιρείας (Βλ. Ἀποκάλυψη. Τὸ μεγαλειώδες ἀποκορύφωμά της πλησιάζει, 1988, σσ. 152, 173). Γι' αὐτὸ καὶ ἐπαναλήφθηκε συστηματικὰ, τόσο ἀπὸ τὸν Ἰ. Ρόδερφορντ κατὰ τὶς περιοδείες του, ὅσο καὶ ἀπὸ ἄλλους χιλιαστὲς ἀνὰ τὸν κόσμο. Ἡ ἴδια ἐπίσης ὁμιλία ἐκδόθηκε καὶ σὲ βιβλίον.

Μέχρι σήμερα, ὅμως, ἡ «Σκοπιά» δὲν εἶπε ποτέ, δὲν ἐξήγησε ποτέ καὶ δὲν ὑπέδειξε σὲ κανένα ποιὰ εἶναι αὐτὰ τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἀνθρώπων πού ζοῦσαν ἤδη τὸ 1920 καὶ δὲν θὰ πεθάνουν ποτέ. Πῶς, ὅμως, νὰ μιλήσει ἀφοῦ ἡ ἐν λόγω ὁμιλία, πού ἡ ἐταιρεία «Σκοπιά» τὴ χαρακτηρίζει ὡς «μνημειώδη», σχετίζονταν μὲ μίαν ψευδοπροφητεία τῆς ἐταιρείας «Σκοπιά» γιὰ τὸ ἔτος 1925.

Τὸ 1925 ἡ ἐταιρεία «Σκοπιά» εἶχε προφητεύσει γιὰ μίαν ἀκόμη φορά, ὅτι θὰ ἐγκαθιδρύνταν ἡ χιλιετής βασιλεία τοῦ Θεοῦ στὴ γῆ καὶ μίαν παγκόσμια θεοκρατικὴ κυβέρνησις, μὲ τὸ Χριστὸ νὰ κυβερνᾷ, ἔχοντας ὡς ἐπίγειους ὑπουργοὺς τὸν Ἀβραάμ, τὸν Γεδεών καὶ ἄλλα βιβλικὰ πρόσωπα. Ἔτσι ἐξηγεῖται καὶ ἡ παρουσία τοῦ χρονικοῦ ἐπιρήμεματος «ἤδη» στὸ θέμα τῆς ὁμιλίας, πρὶν τὸ «Οὐδέποτε θὰ Ἀποθάνωσιν». Θὰ ἐπιστρέψουν οἱ «ἀρχαῖοι ἀριστεῖς» διακήρυττε τότε ὁ Ρόδερφορντ. Εἶχαν μάλιστα ἀγοράσει στὸ Σάν Ντιέγκο τῆς Καλιφόρνιας μίαν βίλλα πού τὴν ὀνόμασαν «Οἶκο τῶν Ἀρχόντων» γιὰ νὰ μείνει ὁ Ἀβραάμ. (Βλ. **K. Hutten**, *Seher-Grübler-Enthusiasten*, 10η ἔκδ., 1966, σσ. 90-92. Πρωτ. **A. Ἀλεβιζοπούλου** «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά» καὶ Ὁρθοδοξία, τόμ. Γ', 1995, σσ. 222-227).

Χωρὶς ἀμφιβολία, τὸ χιλιαστικὸ ἔντυπο «Οἱ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά στὴν Ἑλλάδα» εἶναι μίαν ἀκόμη τρανταχτὴ ἀπόδειξη, ὅπως καὶ ἡ χιλιαστικὴ ὁμιλία «Ἐκατομμύρια Ζώντων Ἦδη Οὐδέποτε θὰ Ἀποθάνωσιν», γιὰ τὸ μελανὸ παρελθὸν τῆς «Σκοπιά» καὶ γιὰ τὸ πόσο ἀδίστακτη εἶναι ἡ ἐταιρεία.

Ἡ «Σκοπιά», αὐτοχαρακτηρίζεται ὡς ὁ «ἀγωγός» τοῦ Ἰεχωβά καὶ ἡ μοναδικὴ ἐπίγεια ὀργάνωσις τοῦ Θεοῦ. Φροντίζει ὅμως ἐπιμελῶς ν' ἀποκρύπτει τὰ γεγονότα πού ἀποδεικνύουν, ὅτι εἶναι, σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ ἓνας μόνιμος καὶ ἀδίστακτος ψευδοπροφήτης. Οἱ ψευδοπροφῆτες, ὅμως, εἶναι πάντοτε ἀντιμέτωποι μὲ τὸ παρελθόν τους, τοὺς λόγους καὶ τὰ ἔργα τους.

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

(Οί έπιστολές άπηχοϋν άποκλειστικά άπόψεις τών ύπογραφομένων)

Πρὸς τὴν
ἀξιότιμη Διεύθυνση
τοῦ περ. ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Κάθε δημοσίευμα τοῦ καλοῦ, ἀλλὰ καὶ τόσο παρεξηγημένου, ἀδελφοῦ, π. Βασιλείου Θ. Θερμοῦ ἀποτελεῖ ἀναμφίβολα θέμα γιὰ ἰκανὸ διάλογο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἀσφαλῶς μποροῦν νὰ βγοῦν πολλὰ καὶ χρήσιμα συμπεράσματα. Γιατὶ τὸ θέμα δὲν εἶναι νὰ συμφωνεῖς ἢ ὄχι μὲ τὸν παπα-Βασίλη, ἀλλὰ νὰ κοιτάξεις νὰ ὠφελῆθεις ἀπὸ τὰ ὅσα γράφει καὶ καταθέτει μὲ τὴν εὐθύτητα ποὺ τὸν διακρίνει, τὴν περιστῆ μέριμνα τὴν ὁποία δείχνει ἐν ἀνυποκρίτῳ φιλαδελφία καὶ τὴν προσπάθειά του καὶ προτροπή/πρόκληση γιὰ διάλογο. Φυσικὰ ἐδῶ δὲν θ' ἀσχοληθῶ μὲ τὰ ὅσα καὶ ὅσους παρεξηγοῦν καὶ παρεξηγοῦνται, ἀλλὰ θὰ ἤθελα νὰ πῶ δυὸ πράγματα σχετικὰ μὲ τὸ «ἀνιαρὸ κήρυγμα», ὅπως παρουσιάστηκε, μὲ σημαντικὲς καὶ καίριες θέσεις τοῦ ἐν λόγῳ ἀδελφοῦ, στὸ τελευταῖο τεῦχος (Ὀκτώβριος 2006) τοῦ «Ἐφημερίου».

Ἄρχικὰ ὀφείλω νὰ πῶ ὅτι εἶμαι ἕνας ἐπαρχιώτης παπᾶς σὲ μιὰ μικρὴ καὶ καθημερινὰ φθίνουσα ἐνορία. Κι αὐτὸ τὸ λέω ὄχι γιὰ νὰ προβάλλω τὰ τοῦ οἴκου μου, ἀλλὰ γιὰ νὰ δώσω στὸν ἀναγνώστη μου νὰ καταλάβει τὸ χῶρο ποὺ κινεῖται ὁ ἐπιστολογράφος καὶ φυσικὰ νὰ βγάλει, ὅσο εἶναι δυνατὸ αὐτὸ, σωστότερα συμπεράσματα.

Προσωπικὰ ἔχω καταλάβει ἕνα πρᾶγμα: τὸ ποίμνιο, μικρὸ εἶναι, μεγάλο εἶναι, ἔχει κουραστῆ ἀπὸ τὰ πολλὰ, καὶ ἐν πολλοῖς περιπτώ, λόγια. Δὲν θέλει δὲ νὰ τὸ παιδεύουμε μὲ ἐπαναλαμβανόμενες ἢ στερεότυπες ἐκφράσεις, μὲ λόγια φτηνὰ δίχως βίωμα καὶ περιεχόμενο, ἀλλὰ νὰ τοῦ προσφέρουμε ὁμιλία μὲ λέξεις ποὺ ν' ἀπηχοῦν τὴν εἰλικρινειά μας, τὸ ἄγρυπνο ἐνδιαφέρον μας καὶ φυσικὰ τὴν ἐντιμότητά μας. Μπορεῖς δηλαδὴ νὰ πεῖς δυὸ λόγια καὶ νὰ εἶναι στέρεα καὶ «πρὸς οἰκοδομήν» καὶ νὰ μιλάς γιὰ ἰκανὸ χρονικὸ διάστημα κάνοντας τὸν ἤδη κουρασμένο πιστὸ νὰ κουράζεται ἀκόμα περισσότερο, γιὰ νὰ μὴν πῶ νὰ ἀγανακτεῖ. Καὶ κάτι ἀκόμα ποὺ ἴσως κάποιος δὲν τὸ ἔχουμε καταλάβει: ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἄμβωνας εἶναι τὸ ἐξεταστήριό μας, ὅπου βαθμολογούμεστε, ὄχι μόνο ἀπὸ τὸ ἀκροατήριό ἀλλὰ (κι αὐτὸ τὸ πιὸ σπουδαῖο) καὶ ἀπὸ τὴ συνείδησή μας. Ἄν φυσικὰ τὴν ὑπολογίζουμε... Ἡ δευτέρα, μάλιστα, ὅταν ἔχουμε ἰκανὸ ἐσωτερικὸ ἔρμα, δὲ μᾶς χαρίζεται. Γιατὶ δὲ μπορεῖς νὰ τελειώνεις τὴν ὁμιλία

καὶ νὰ μὴν αἰσθανθεῖς κάτι τὸ αἰχμηρὸ νὰ σοῦ λογιζοῦν τὴν καρδιά, ὅταν π.χ. ἀναφέρεσαι στὴ παραβολὴ τοῦ Μεγάλου Δείπνου καὶ βλέπεις ἐλάχιστους νὰ κοινοῦν, καὶ νὰ μὴν ψάχνεις τὴν αἰτία. Ἡ πάλι νὰ ἔρχονται οἱ μέρες π.χ. τοῦ ἱ. Δωδεκαημέρου καὶ σὺ νὰ μὴν ἀναλογίζεσαι ἐκεῖνο τὸ κορυφαῖο λόγο τοῦ Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ: «Δεῦτε λάβωμεν τὰ τοῦ Παραδείσου ἔνδον σπηλαίου» χωρὶς νὰ ντρέπεται ποὺ δὲν κατάφερες, μέχρι σήμερα, μήτε τὸ σπήλαιο νὰ καταλάβεις τί εἶναι, μήτε τὸν ἴδιο τὸν Παράδεισο, ἀλλὰ μὲ τὸ ναρκισσισμό σου νὰ ἐπιμένεις νὰ βαυκαλίζεσαι καὶ νὰ αὐταπατάσαι. Καὶ σ' αὐτὸ φταῖνε, (θεληματικὰ ἄραγε, ἄθελά τους, ὁ Θεὸς ξέρει) δυστυχῶς, σὲ μεγάλο βαθμὸ καὶ πολλοὶ λαϊκοί, οἱ ὁποῖοι ἐν τῇ ἀφελείᾳ τους μᾶς ἀνεβάζουν στοὺς ἑπτὰ οὐρανοὺς ὡς ἰκανοὺς ρήτορες καὶ δεινοὺς ὁμιλητές. Μὴν ἐξετάζοντας τὸ γιατί γίνεται αὐτὸ καὶ μήπως στὸ βάθος μας κρύβονται ἐπιθυμίες ζοφερές, ὅπως π.χ. ἡ φιλοδοξία μας γιὰ προβολὴ καὶ ἀναρρίχηση...

Ἄνιά, σύμφωνα μὲ τὰ λεξικά εἶναι ἡ δυσαρέσκεια, ἡ δυσανασχέτηση, καθὼς σερβίρεται, προσφέρεται, κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενο, μιὰ ἀπὸ τὰ ἴδια. Ἡ γὰρ νὰ ἐπαναλάβω αὐτὸ ποὺ λέει ὁ λαός, ὅτι «τὸ πολὺ τὸ Κύριε ἐλέησον τὸ βαρνεταί κι ὁ Θεός». Μόνο ποὺ ὁ Θεὸς δὲ βαρνεταί ν' ἀκούει τίμιες καὶ ἀντρίκιες κουβέντες, ὅπως ἐκεῖνες τοῦ Τελῶνη, τοῦ ληστῆ, τῆς πόρνης, τοῦ Ζακχαίου κ.ἄ., καὶ νὰ προσφέρει «ζῶν καὶ περισσόν» (Ἰω. 10,10).

Στὶς μέρες μας κι οἱ πλέον ἀδαεῖς ἔχουν καταλάβει πὼς οἱ συνταγές τοῦ παρελθόντος γιὰ κήρυγμα μὲ ὠραιολογία καὶ φορτισμένο συγκινησιακὸ περιεχόμενο δὲν ἔχουν πλέον ἀνταπόκριση. Αὐτὰ τὰ βρίσκει κανένας, καὶ μάλιστα ἐν ἀφθονία, στὶς τηλεοπτικὲς σειρές, στὰ ραδιοφωνικὰ μηνύματα καὶ φυσικὰ στὰ περιοδικὰ εὐρείας κυκλοφορίας. Ὁ κόσμος, λοιπόν, ὁ ἀπλὸς κοσμᾶκης τοῦ Θεοῦ, κατὰ κανόνα αὐτὸ ποὺ θέλει νὰ μάθει εἶναι τὸ περιεχόμενο τῆς κάθε γιορτῆς, τὸ γιατί πηγαίνει στὴν Ἐκκλησία, γιατί τρώει, ὅταν νηστεύει, ἐλιές καὶ ὄχι λάδι, ἂν καὶ πὼς μπορεῖ νὰ νηστεύει καὶ νὰ πίνει τὰ χάπια του, τί νὰ κάνει γιὰ τὸν ἄνθρωπό του ποὺ χάθηκε καὶ εἶχε καιρὸ νὰ κοιωνῆσει κ.ἄ. τέτοια ζητήματα, πρακτικὰ μὲν ἀλλὰ πολὺ οὐσιαστικά. Μὲ λίγα λόγια ὁ κόσμος θέλει νὰ μάθει τὸ Πνευματικὸ ἀλφάβητο τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ πραγματικὰ τὸν εὐχαριστεῖ, καὶ λιγότερο τὸν ἐνδιαφέρει ν' ἀκούσει κηρύγματα γιὰ τὸ

όμοιου π.χ. τῆς Ἁγίας Τριάδος, τὴν ὑποστατικὴ ἔνωση τῶν δύο φύσεων τοῦ Κυρίου κ.ἄ. θεολογικὰ ζητούμενα, πὺ δὲν τὰ πολυκαταλαβαίνει, γιατί ἀποτελοῦν θέματα πρὸς ἀνάλυση εἰδικοῦ ἀκροατηρίου. Κάποτε δὲ καὶ μεῖς πρέπει νὰ κατανοήσουμε, πὺς γιὰ νὰ ἐμπεδώσουμε τὸ ὁμοῦσιο π.χ., θὰ χρειαστεῖ νὰ καταλάβουμε ὅτι πρέπει ν' ἀγαπήσουμε καὶ φυσικὰ νὰ βιώσουμε αὐτὴ τὴν ἀγάπη, τὸ Θεὸ, τὸν Κόσμο καὶ τὸν συν-ἄνθρωπό μας. Ἡ πάλι, γιὰ νὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ μαρτύριο ἢ τὴν ἀσκητικὴ πολιτεία τῶν Ἁγίων, θὰ χρειαστεῖ νὰ γευτοῦμε κι ἐμεῖς, ἔστω καὶ στὸ ἐλάχιστο, κάποια πτυχή του, ὅπως π.χ. τὸ χλευασμὸ τὸν ὁποῖο καθημερινὰ δέχεται ὁ κληρικός. Βλ. τὶς ἐκφράσεις: «Κι ἂν εἶσαι καὶ παπᾶς μὲ τὴν ἀράδα σου θὰ πᾶς» - λές καὶ ἐπιθυμοῦμε νὰ δώσουμε δικαίωμα. Ἡ τὸ ἄλλο: «ὁ παπᾶς εἶναι νὰ παίρνει κι ὄχι νὰ δίνει» κ.ἄ. παρόμοιες ἐκφράσεις/μαχαίριες. Ὅταν, λοιπόν, καθημερινὰ περιᾶς μέσα ἀπ' αὐτὲς τὶς συμπληγάδες σιωπηλὸς (νὰ ἢ ἄσκηση), τότε κάνεις ὅσα κηρύγματα θέλεις γιὰ τὸ μαρτύριο καὶ τὴν ἀσκηση καὶ μάλιστα χωρὶς βοηθήματα καὶ συνταγὲς πολλές.

Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ μακρύνω τὸ λόγο μου. Θέλω μονάχα νὰ παρακαλέσω τὸ ἐξῆς τοὺς ἀδελφούς καὶ πατέρες: νὰ μὴν προκαλοῦμε μὲ τὸ στομφῶδες ὕφος μας, τὸ ἀλαζονικὸ μας ἦθος καὶ τὴν ἀπρεπὴ μας συμπεριφορὰ, ἢ ὁποῖα κάτω ἀπὸ τὸ χιτῶνα μιᾶς ψευδοευγενοῦς ἀντιμετωπίσεως τοῦ ποιμνίου μας γίνεται μὲ τὸ χρόνο ἢ «δίστομος μάχαιρα» πὺ θὰ μᾶς πετσοκόψει. Καὶ κάτι ἀκόμα, πὺ σχετίζεται μὲ παλαιότερο κείμενο στὴ σειρὰ αὐτὴ τοῦ π. Βασιλείου καὶ ἀφοροῦσε στὶς μικροφωνικὲς ἐγκαταστάσεις κάποιων ναῶν, στοὺς ὁποίους γίνεται κατάχρηση τῶν μέσων αὐτῶν πὺ μᾶς παρέχει ἢ σύγχρονη τεχνολογία. Δυστυχῶς στὶς μέρες μας πολλοὶ δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν πὺς, καθὼς εἶναι ὀχρωμένοι πίσω ἀπὸ ἕνα ἰσχυρὸ μικρόφωνο κι αἰσθάνονται κυρίαρχοι, ἀσφαλεῖς, γοητευμένοι καὶ σίγουροι, καλλιεργοῦν μέσα τους τὸ σύνδρομο τῆς ἐπιβολῆς τοῦ θελήματός τους, γιὰ νὰ μὴν πῶ τοῦ ἐπιθελισμοῦ καὶ τῆς ἀρρωστημένης τους συμπεριφορᾶς. Μήπως εἶναι καιρὸς γιὰ μιὰν ἀκόμα αὐτοκριτικὴ;

Εὐχαριστῶ γιὰ τὴ φιλοξενία
παπα-Κωνσταντῖνος Ν. Καλλιανὸς
ἐφημέριος Ἱ. Ν. Ἁγ. Παντελεήμονος
Σκοπέλου

30 Δεκεμβρίου 2006

Ἁγαπητοὶ Κύριοι Συντάκτες
τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ»

Ἐξεπλάγην μὲ τὸ Ἐξώφυλλο τοῦ Περιοδικοῦ, τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, πὺ σήμερα ταχυδρομικῶς ἔλαβα, διὰ τοὺς λόγους: α) Τὸ περιεχόμενον εἶναι... ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς Ἐφημέριους. β) Τὸ Νοέμβριο θὰ ἀνέμενα μιὰ εἰκόνα

ἐπίκαιρη (π.χ. Εἰσόδια Θεοτόκου, Προεόρτια Χριστουγέννων, ὀτιδήποτε σχετικὸ). γ) Στὴν ἐπεξήγηση ἀναφέρεσθε γιὰ τὴν «Πάτρα, τὸ πρόσωπο τῆς Πόλης» ἀλλὰ ὅπως ἐξηγεῖτε ἀπουσιάζει ὁ ἀνδριάντας τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ. Ἐδῶ λοιπόν θεωρῶ ἀνακολουθία. Γιατί δὲν τὸν βάζατε σείς τουλάχιστον Ἐξώφυλλο νὰ τὸν θαυμάσουμε καὶ ἐμεῖς οἱ κληρικοί, ἀλλὰ μᾶς βάλατε στὸ κέντρο τὴν ὠραιότατη κατὰ τὰ ἄλλα μητέρα μὲ τὸ θαυμάσιο τέκνο τῆς;

Εὐχαριστῶ

Πρεσβύτερος Σπυρίδων Παπασπύρος
Ἐκπαιδευτικός - Θεολόγος

Σ.Σ.: Δυστυχῶς δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ βροῦμε τότε κατάλληλη φωτογραφία μὲ τὸν Π. Π. Γερμανὸ γιὰ ἐξώφυλλο, παρὰ καὶ τὴν εὐγενικὴ προσπάθεια συνεργατῶν τοῦ Σεβ. Πατρῶν. Ἡ ἐπιλογή τῆς φωτογραφίας τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ Νοεμβρίου ἦταν ὁ συνδυασμὸς ἐνὸς μνημείου τῆς Πάτρας μὲ τὸ τρυφερὸ στιγματότυπο τῆς μάνας πὺ, συνοδεύοντας τὸ παιδί τῆς, διαδηλώνει μὲ τὸν τρόπο τῆς τῆ συστράτευσής τῆς στὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ καρκίνου. Συνέπεσε μάλιστα μὲ τὴν ἐπιστροφή τῶν μαθητῶν στὰ σχολεῖα μετὰ ἀπὸ πολλῶν ἐβδομάδων ἀπργίες καὶ ἀποχές.

Λ. Ι. Χ.

Θεσσαλονίκη, 19 Ἰανουαρίου 2007

Καν Λ. Χατζηφώτη
Ἱω. Γεναδίου 14 - Ἀθήνα

Παρακαλῶ δεχθῆτε μιὰ «διαφωνία» μου ὡς πρὸς τὸ ἐξώφυλλο τοῦ Περιόδ. «Ἐφημέριος», Νοεμβρίου 2006. Ἡ φωτογραφία πὺ ἐβάλατε στὸ ἐξώφυλλο, δὲν ταιριάζει στὸ Περιοδικό μας αὐτό. Εἶναι περιοδικὸ γιὰ Κληρικούς-Ἱερεῖς. Γιατί, λοιπόν, νὰ δημοσιευθεῖ μιὰ τέτοια φωτογραφία μὲ μιὰ Κυρία-Μητέρα, πὺ τὸ ντύσιμό τῆς εἶναι καθαρὰ προκλητικὸ;

Ἐπιτρέψτε μου νὰ διαμαρτυρηθῶ, διότι τὸ ἐξώφυλλο αὐτὸ εἶναι σκανδαλιστικὸ καὶ ἄπρεπο. Δὲν θέλουμε νὰ βλέπουμε τέτοιες φωτογραφίες, οὔτε ἐμεῖς, οὔτε οἱ Ἱερατικὲς Οἰκογένειες. Οὔτε καὶ οἱ Ἐπίτροποι καὶ οἱ νεωκόροι τῶν Ἐκκλησιῶν μας, πὺ τοὺς παρακινοῦμε νὰ εἶναι εὐλαβεῖς, σεμνοὶ σὲ ὅλα καὶ πνευματικὸ ἄνθρωποι.

Διατυπῶνω τὴν διαμαρτυρία μου ταπεινὰ καὶ ὄχι ἐριστικά.

Εὐχαριστῶ πολὺ

Ἄρχ. Γρηγ. Χαραλαμπίδης
Ἁγ. Θεοδώρας 11 546 23 - Θεσ/νίκη

Υ.Γ.: Τὸ περιεχόμενον τῶν τευχῶν τοῦ «Ἐφημερίου» εἶναι καλὸ καὶ ἀξιόλογο. Μὴ μᾶς χαλᾶτε τὴν καλὴ αὐτὴ ἐντύπωση.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Τοῦ κ. Κωνσταντίνου Χολέβα

Ένα Ὁρθόδοξο Νεανικό Περιοδικό

Με ιδιαίτερη χαρά πήραμε στὰ χέρια μας τὸ νεανικό περιοδικό ΒΗΜΑΤΑ, τὸ ὁποῖο ἐκδίδεται ἀνὰ τρίμηνο ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων. Τὸ περιοδικό ἀπευθύνεται στοὺς νέους καὶ σὲ ὅσους αἰσθάνονται νέοι καὶ ἔχει ὡς ὑπεύθυνο ἐκδόσεως τὸν λίαν δραστήριο π. Θεμιστοκλῆ Μουρτζιάνο, Φιλολόγο-Θεολόγο. Προξενεῖ ἐντύπωση ἢ ποικιλία τῶν θεμάτων κάθε τεύχους καθὼς καὶ ἡ συμμετοχὴ πολλῶν νέων τῆς Κερκύρας στὴν σύνταξή του. Ἀπὸ τὸ τεύχος τοῦ Φθινοπώρου 2006 παραθέτουμε μερικές ἐνδιαφέρουσες καὶ εὐχάριστα γραμμένες ἐπισημάνσεις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας κ. Νεκταρίου: «Ἀγαπητά μου παιδιά, στὶς μεγάλες ἀθλητικές ἐκδηλώσεις τοῦ καλοκαιριοῦ ποὺ μᾶς πέρασε διαπιστώσαμε ὅλοι μας ὅτι γιὰ νὰ ἔρθει ἡ ἐπιτυχία, πέρα ἀπὸ τὰ χαρίσματα τῶν ἀθλητῶν ποὺ πρωταγωνίστησαν, μεγάλη ἦταν ἡ ἀξία τῆς ὀργανωμένης ἀμυνας στὰ παιχνίδια. Εἶδαμε ὁμάδες οἱ ὁποῖες μπορεῖ νὰ γνῶριζαν καλὰ νὰ ἐπιτίθενται στοὺς ἀγῶνες, ἀλλὰ ἐὰν ἡ ἀμυνὰ τους δὲν ἦταν ἰσχυρή, δὲν εἶχαν τὴ δυνατότητα νὰ πετύχουν τοὺς σκοποὺς τους. Ἡ ἀμυνα εἶναι σπουδαῖο ὄπλο στὴ ζωὴ μας καὶ κύριος σκοπὸς τῆς παιδείας πρέπει νὰ εἶναι ἡ διδασκαλία τῆς. Γιατὶ ἡ μόρφωση μᾶς μαθαίνει νὰ ἀμυνόμαστε στὴ τεμπελιά καὶ τὴν ἀδιαφορία. Νὰ ἀμυνόμαστε στὴν κυριαρχία τοῦ «ἐγώ» ποὺ διαλύει τὴν ὁμορφιά τοῦ «ἐμεῖς» στὴ ζωὴ. Νὰ ἀμυνόμαστε στὴν ἀδικία, τὸν πόλεμο, τὴν κυριαρχία τῆς ἰσχύος καὶ τῆς ἐξουσίας. Νὰ ἀμυνόμαστε σὲ ὅ,τι ἀνελεύθερο βαφτίζεται κατὰκτηση καὶ δικαίωμα... Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία μας ζεῖ καὶ προτείνει στὸν καθένα τὴν ξεχασμένη ἀμυνα τῶν ἀξιῶν τῆς παράδοσής μας.... Τὸν κόπο αὐτῆς τῆς ἀμυνας ἄς ἀγωνιστεῖτε νὰ μάθετε καὶ νὰ ζήσετε τόσο στὸ σχολεῖο ὅσο καὶ στὴ ζωὴ σας. Καλὴ πρόοδος καὶ ἐπιτυχία στὸν καθένα καὶ τὴν καθεμιά σας!».

Ἡ Μορφωτικὴ ἀξία τῆς ἐνιαίας Ἑλληνικῆς γλώσσας

Ἡ Ἐκκλησία μας πάντοτε ἀγωνιζόταν καὶ ἀγωνίζεται εἴτε σὲ καιροὺς δουλείας εἴτε σὲ περιόδους ἐλευθερίας, ὅπως σήμερα, γιὰ τὴν διάσωση καὶ διάδοση τῆς ἐνιαίας καὶ διαχρονικῆς ἑλληνικῆς γλώσσας. Μάλιστα στὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ σὲ ὀρισμένες Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πραγματοποιοῦνται συστηματικὰ μαθήματα λειτουργικῆς γλώσσας ὅπου ἀναλύονται ἀπὸ ἄποψη λεξιλογικῆ καὶ γραμματικῆς κείμενα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς Ὁρθόδοξου ὑμνογραφίας. Στὸ πλαίσιο αὐτὸ θεωροῦμε σημαντικὴ καὶ εὐχάριστη τὴν ἀκόλουθη εἴδηση ποὺ διαβάσαμε στὸν Τύπο («Ἀπογευματινὴ», 24.1.2007): «Συντριπτικὰ ὑπὲρ τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν στὸ Γυμνάσιο εἶναι τὰ ἀποτελέσματα πανελλαδικῆς ἔρευνας τὴν ὁποία διενήργησε τὸ Παιδαγωγικὸ Ἰνστιτοῦτο καὶ συνιστοῦν δικαίωση τῆς ἀπόφασης τοῦ ὑπουργείου Παιδείας νὰ αὐξήσει, ἀπὸ τὸ σχολικὸ ἔτος 2005-2006, τὶς ὥρες διδασκαλίας τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας. Ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴν ἔρευνα αὐτὴ εἶναι ἐδραιωμένη μεταξὺ τῶν φιλολόγων καθηγητῶν ἡ πεποίθηση ὅτι ἡ γνώση τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας βοηθεῖ τοὺς μαθητὲς Γυμνασίου καὶ στὴ χρῆση τῆς νεοελληνικῆς, διευρύνει τοὺς ὀρίζοντές τους καὶ καλλιεργεῖ τὸ πνεῦμα τους... Σχεδὸν στὸ σύνολό τους, μάλιστα, οἱ φιλόλογοι θεωροῦν ὅτι θὰ ὑπῆρχε ἔλλειμμα παιδείας, ἂν οἱ μαθητὲς τελείωναν τὸ Γυμνάσιο χωρὶς νὰ ἔρθουν καθόλου σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ γλώσσα». Ἐμεῖς προσθέτουμε τὴν εὐχή καὶ τὴν προτροπὴ νὰ ἐπανενταχθοῦν στὸ σχολικὸ πρόγραμμα τοῦ Λυκείου τὰ Πατερικὰ κείμενα, μὲ ἓνα κατάλληλο ἀνθολόγιο ποὺ θὰ καταδεικνύει τὴν θεολογικὴ, φιλολογικὴ καὶ παιδευτικὴ ἀξία τῶν κειμένων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπικαιρότητά τους. Διότι τὸ αἰῶνιο εἶναι πάντοτε ἐπίκαιρο.

Έλληνορθόδοξη παιδεία και πολυπολιτισμικότητα

Ἐπὶ αἰῶνες τὸ ἔθνος μας γαλουχήθηκε μὲ τὴν Ἑλληνορθόδοξη Παιδεία, ὅπως αὐτὴ διαμορφώθηκε μέσα ἀπὸ τὰ κείμενα τῶν Ἀρχαίων Κλασικῶν, τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, τῆς λογοτεχνίας μας, τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Ἐλευθερίας καὶ μέσα ἀπὸ τὴν διαμόρφωση τῆς ἱστορικῆς συνειδήσεως ὅτι μπορούμε νὰ συνυπάρξουμε εἰρηνικὰ μὲ ἄλλους λαοὺς χωρὶς νὰ χάσουμε τὴν ἔθνικὴ, θρησκευτικὴ καὶ πολιτιστικὴ μας ταυτότητα. Στὴν ἐποχὴ μας κάποιες φωνές ζητοῦν νὰ ξεχάσουμε τὶς ἑλληνορθόδοξες ρίζες μας καὶ νὰ γίνουμε παγκοσμιοποιημένοι, πολυπολιτισμικοὶ καὶ ἄλλα σχετικὰ. Στὴν πράξη μᾶς ζητοῦν νὰ ἀλλοιώσουμε τὸ μάθημα τῆς Ἱστορίας καὶ τῶν Θρησκευτικῶν διότι, δῆθεν, ἐνοχλοῦνται οἱ μετανάστες ποὺ φοιτοῦν στὰ σχολεῖα μας. Ἡ ἀπάντηση ἔρχεται ἀπὸ τὴν Εὐρώπη. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, διδάσκει ἢ εὐρωπαϊκὴ ἐμπειρία, εἶναι ἢ ἐνσωμάτωση τῶν μεταναστῶν στὸν πολιτισμὸ καὶ στὶς ἀξίες τῆς χώρας ποὺ τοὺς φιλοξενεῖ. Βεβαίως ὡς Χριστιανοὶ θὰ δείξουμε ἀγάπη καὶ κατανόηση στὴν διαφορετικότητα καὶ στὴν ἑτερότητα τῶν ἀνθρώπων ποὺ ζητοῦν καταφύγιο στὴν χώρα μας. Αὐτό, ὅμως, δὲν σημαίνει ὅτι θὰ καταργήσουμε τὴν δική μας ταυτότητα καὶ τὴν Ἑλληνορθόδοξη πορεία 2000 ἐτῶν στὸ ὄνομα μιᾶς θολῆς «πολυπολιτισμικότητας»! Ἡ εἶδηση ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὸ Διαδίκτυο (in.gr, 25.1.2007) εἶναι εὐγλωττη: «Λονδῖνο. Τὶς ἐλλείψεις τοῦ βρετανικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος προσπαθοῦν νὰ καταγράψουν οἱ Ἀρχές σὲ μία προσπάθεια νὰ βελτιώσουν τὸ σύστημα. Ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας ἀποφάνθηκε ὅτι χρειάζεται περισσότερη ἔμφαση στὸν πυρῆνα τῶν βρετανικῶν ἀξιῶν σὲ συνδυασμὸ μὲ τὶς διαφορετικὲς κουλτοῦρες. Σὲ ἔκθεση ποὺ παρουσίασε ἐπιτροπὴ τοῦ ὑπουργείου ἀναφέρεται ὅτι τὰ παιδιά σήμερα δὲν μαθαίνουν ἀρκετὰ γιὰ τὶς βρετανικὲς ἀξίες, τὴν ταυτότητα καὶ τὴν κουλτοῦρα τῆς χώρας τους». Οἱ βρετανοὶ λοιπὸν θέλουν νὰ μεταδώσουν τὴν βρετανικὴ ἔθνικὴ ταυτότητα μὲσω τῆς παιδείας. Ἀξίζει πάντως νὰ υπογραμμίσουμε ὅτι ἡ Ἑλληνορθόδοξη Παιδεία καλλιεργεῖ τὶς ἀρχές τῆς ἀνεκτικότητος, τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τοῦ

σεβασμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καὶ διατηρεῖ τὴν ἐπικαιρότητα καὶ τὴν οἰκουμεικότητά της παρὰ τὶς κοινωνικὲς καὶ τεχνολογικὲς μεταβολές τῆς ἐποχῆς μας, τὶς ὁποῖες κατανοεῖ καὶ δὲν ἀπορρίπτει συλλήβδην.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε

Ἐφέτος τὸ Πάσχα θὰ ἑορτασθεῖ στὶς 8 Ἀπριλίου καὶ ἔτσι ἡ Μ. Τεσσαρακοστὴ ἀρχίζει σχετικὰ ἑνωρίς. Ἦδη στὶς 23 Φεβρουαρίου οἱ πιστοὶ θὰ κατακλύσουμε τοὺς Ναοὺς γιὰ τοὺς Ἀ' Χαιρετισμοὺς τῆς Θεοτόκου. Κρίνουμε σκόπιμο, λοιπὸν, νὰ ὑπειθυμίσουμε ὀρισμένα ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα ποὺ καταγράφει ὁ Πρωτοπρ. Πολύκαρπος Τύμπας στὸ βιβλίο τοῦ «Χαῖρε Νύμφη Ἀνύμφευτε - Ὁμιλίες στοὺς κδ' οἴκους τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου», Πρότυπες Θεσσαλικὲς Ἐκδόσεις, Τρίκαλα-Ἀθήναι, 2003). Γράφει, λοιπὸν: «Ψάλλεται ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος τὴν περίοδο αὐτὴ, διότι μέσα στὴ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ συμπίπτει πάντοτε ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Ἐπειδὴ δὲ ἡ περίοδος αὐτὴ εἶναι πένθιμη, ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ δὲν ἔχει προεόρτια καὶ μεθέορτα, ὅπως ἔχουν ὅλες οἱ Δεσποτικὲς καὶ Θεομητορικὲς ἑορτές. Τὴν ἔλλειψη αὐτὴ ἔρχεται νὰ ἀναπληρώσει ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν ὠραιότερη καὶ πανηγυρικότερη Ἀκολουθία γιὰ τὴν Παναγία μας. Καὶ πράγματι εἶναι ἡ πλέον δημοφιλὴ καὶ εὐφρόσυνη. Τὸ περιεχόμενο τοῦ Ἀκαθίστου, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν συγκινητικὴ γιὰ τὸ ἔθνος μας ἱστορία τῆς διασώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοὺς Ἀβάρους καὶ τοὺς Πέρσες, περικλείει πνευματικὴ ἐνάργεια, χαρὰ, ζωὴ. Ἀκόμη καὶ τὰ ἱκετευτικὰ τροπάρια του ἔχουν ἔντονο ἐνθουσιασμὸ, πεποίθηση στὴ νίκη... Ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος εἶναι ὀλόκληρος ἓνα κοντάκιο, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ 24 τροπάρια μὲ ἀλφαβητικὴ ἀκροστιχίδα. Τὸ κοντάκιο εἶναι μία σειρά ἀπὸ τροπάρια, τὰ ὁποῖα ὡς χαρακτηριστικὸ τους ἔχουν τὸ γεγονός ὅτι ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἰσοσύλλαβους στίχους. Συνήθως τὸ κάθε κοντάκιο ἔχει 18-30 τροπάρια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ πρῶτο λέγεται προοίμιο –αὐτὸ ποὺ σήμερα ὀνομάζεται κοντάκιο, πχ. τὸ «τὴ Ὑπερμάχῳ»– ἐνῶ τὰ ὑπόλοιπα ὀνομάζονται «οἴκοι». Τὸ προοίμιο καὶ οἱ οἴκοι καταλήγουν σὲ κοινὸ ἐφύμνιο (ἐπωδὸ), τὸ ὁποῖο ἔψαλλαν ὅλοι μαζί».

ΒΙΒΛΙΟ

παρουσίαση

Ἀρχιεπίσκοπος
Ἐπιφανίου
Σ. Οικονόμου

Ἐκδόσεις
Ἐκδοτική
Ἐπιτελείδα
Ἐκδοτική
Ἐπιτελείδα

Ἰνδικτός,
Ἀθήναι 2006

Ἡ ἐμφάνιση τοῦ ἐξωφύλλου, ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου καὶ ἡ ἡλικία τοῦ συγγραφέα μᾶς προδιέθεσαν μὲ εὐχάριστη διάθεση παίρνοντας στὰ χέρια μας τὸ νέο βιβλίο τοῦ π. Ἐπιφανίου, μὲ τὴ σκέψη πὼς θὰ διαβάσαμε κείμενα δροσερὰ ἀπὸ τὴν ἀποψη τῶν ἰδεῶν καὶ τῆς ἐκφράσεως. Καὶ δὲν διαψευστήκαμε. Νὰ ξεκαθαρίσουμε πὼς λέγοντας δροσερὰ δὲν ἐννοοῦμε ἐλαφρὰ ἢ διασκεδαστικά, ἀλλὰ σαφῆ, μὲ συγκεκριμένες πάγιες θέσεις ἐνὸς νέου ἀνθρώπου,

ποῦ, ποῦ πέρα ἀπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ κληρικοῦ, καὶ μάλιστα μὲ ἐντονη δραστηριότητα σὲ πολλοὺς τομεῖς, εἶναι πρόσωπο ποῦ παρακολουθεῖ τὴν σύγχρονη ζωὴ καὶ τὴν διηθίζει μὲ τὰ κείμενά του καὶ αὐτὸ ποῦ θέλει νὰ πεῖ μὲ αὐτὰ ἀντικειμενικά, μέσα ἀπὸ τὰ νάματα τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τῆς καθαρῆς ἐθνικῆς ματιᾶς, χωρὶς νὰ διστάζει νὰ ἀποδίδει «τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Τὸ χαρακτηριστικὸ στὰ σύντομα κείμενα ποῦ περιλαμβάνονται στὸ ἐν λόγω βιβλίο, καὶ εἶναι ἄρθρα σὲ ἐφημερίδες, ἀλλὰ καὶ τὰ περισσότερο ἐκτεταμένα, εἶναι ὁ μεστός, δεμένος, ρέων λόγος, ὁ χωρὶς περιστροφῆς καὶ «περικοκλάδες», μὲ πλούσιο λεξιλόγιο καὶ σεβασμὸ στὴ γλώσσα. Ταυτόχρονα φαίνεται καθαρὰ ἡ ἀγωνία ἐνὸς νέου ἀνθρώπου γιὰ τὴν κατάσταση ἀπὸ κάθε πλευρὰ τοῦ κόσμου τῆς ἐποχῆς του ἀπὸ κάθε πλευρὰ καὶ μὲ θέσεις ποῦ θὰ μπορούσαν νὰ συμβάλουν στὴν δημιουργία ἐνὸς καλύτερου αὔριο ἂν συστρατευτοῦν μαζί του νέοι ἀνθρώποι μὲ τὶς ἴδιες ἀγωνίες, τὰ ἴδια βιώματα καὶ τὴν ἴδια παιδεία, ποῦ βέβαια μαρτυρεῖ καὶ τὴν δεμένη οἰκογένεια, αὐτὸ τὸ λεηλατημένο κοινωνικὸ κύτταρο στὴν ἐποχὴ μας.

ΛΙΤΣΑ Ι. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

ΔΙΣΚΟ

παρουσίαση

«Νάνι, τ' ἄνθι
τῶν ἀνθῶ»

Ἰνδικτὸς στὴν Μητέρα

Λένε πὼς ἐγινε ὁ κόσμος μας ἕνας ξερὸς τόπος. Ἡ καρδιακὴ ἀγάπη καὶ τὸ ὀλόψυχο δόσιμο δὲν δροσιζοῦν πιά τὶς ψυχές μας. Ὅμως ἔμεινε μία δροσερὴ πνοὴ ποῦ μῆτε στιγμή δὲ χάθηκε στοῦ χρόνου τὰ γυρίσματα. Μοσχοβολᾷ σὰν

θυμιατῆρι ἐσπερινό. Κι αὐτὸ εἶναι ἡ Μάνα. Ἀπὸ τὸν πρῶτο κτύπο τῆς καρδούλας τοῦ παιδιοῦ τῆς, μερώνει τὰ βουνὰ γιὰ χάρη του καὶ ἐκεῖνο σὲ κάθε κοσμοχαλασιά τῆς ἀπευθύνει τὰ λόγια τοῦ κυρ-Ἀλέξανδρου: «Μάνα μου... παλαίβω μὲ τὰ κύματα χωρὶς πανί, τιμόνι κι ἄλλη δὲν ἔχω ἄγκουρα πλὴν τὴν εὐχὴ σου μόνη». Καὶ κείνη ζητᾷ ἀπάγγιο καὶ στήριγμα στὴν ἄλλη, τὴν μεγάλη Μάνα τὴν Παναγιά μας. Τέχνη μεγάλη νὰ εἶσαι μάνα, τέχνη λεπτὴ καὶ δύσκολη νὰ μιλήσεις γιὰ ἐκείνην. Καὶ νᾶμαι νὰ ξεφυλλίζω τὸ «Νάνι, τ' ἄνθι τῶν ἀνθῶ – Ὁδὴ στὴν Μητέρα». Λόγος ρωμέικος, εἰκαστικὰ λουσμένος σὲ ἕνα ἀλλιότιμο φῶς καὶ στίχος στιλπνὸς μὲ συνοδεία τὸν ἦχο τοῦ ἀγεριοῦ. Κι ὅλα τούτα μὲ τὴν εὐθύνη τοῦ Θανάση Μωραΐτη στὴν ὑπέροχη αὐτὴ ἐκδόση τῆς Ἰνδικτῶν. Χαίρομαι μάνα ποῦ τούτο τὸ ἔργο δὲν θέλει νὰ σὲ κάμει ἐποχικὸ μελόδραμα, ἀλλὰ αὖρα μελίρρυτη ποῦ ὀλοένα ξαναγιώνει...

ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ ΠΟΛΥΖΩΗ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

«Ίδου ἡ δούλη Κυρίου...»

ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

(Λουκ. α' 38)

Στὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα τῆς δεσποτικοθεομητορικῆς ἐορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ περιέχεται ὁ λόγος τῆς Παναγίας πρὸς τὸν Ἀρχάγγελο Γαβριήλ, κατὰ τὴν κεντρικὴ ἐκείνη στιγμή τῆς ἱστορίας: «Ίδου ἡ δούλη Κυρίου...». Γιὰ τὸν θεῖο αὐτὸ λόγο τῆς Κυρίας Θεοτόκου θὰ κάνουμε μερικὲς παρατηρήσεις.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι δούλος Κυρίου κατὰ δυὸ ἔννοιες.

Πρῶτον, κατὰ τὴν φύση, ἀφοῦ ὁ Θεὸς εἶναι δημιουργὸς καὶ ἡ κτίσις τὸ δημιούργημα, ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ζωὴ καὶ τὰ κτίσματα τὰ ζωοποιούμενα. Σύμφωνα μετὰ τὴν διάκριση αὐτὴ ὅλη ἡ κτίσις, λογικὴ καὶ ἄλογη, καὶ ὅλα τὰ λογικὰ ὄντα, ἀγαθὰ καὶ πονηρά, εἶναι δούλοι τοῦ Παντοδύναμου Δημιουργοῦ, κατὰ τὸ ψαλμικὸ «τὰ σύμπαντα δούλα σά».

Δεύτερον, ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ γίνεαι δούλος τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν προαίρεση. Ἐνῶ κατὰ τὴν φύση ὅλα τὰ δημιουργήματα εἶναι δούλα τοῦ Θεοῦ, τὰ λογικὰ ὄντα ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ ἐπιλέξουν ἂν θὰ δουλεύσουν στὸν Κύριο ἢ ἂν θὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ Αὐτόν.

Κατὰ τὴν δημιουργία, λοιπόν, ὁ Θεὸς εἶναι ἀπόλυτος Κύριος ὅλης τῆς κτίσεως, ἐνῶ κατὰ τὴν υἰοθεσία γίνεται Κύριος γιὰ ὅποιον τὸ θελήσει. Αὐτὸ τὸ νόημα ἔχουν καὶ τὰ εὐαγγελικὰ λόγια: «εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι Αὐτὸν (τὸν Θεὸ Λόγο) οὐ παρέλαβον. Ὅσοι δὲ ἔλαβον Αὐτόν...» (Ἰω. α', 11-12).

Ἡ αὐτονομία τῆς προαίρεσής μας ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τὸ θέλημά Του ἀποτελεῖ τὴν μεγαλύτερη συμφορὰ, ὅπως φαίνεται στὴν περίπτωση τοῦ Ἀδάμ καὶ τῶν ἐκπεσόντων ἀγγέλων, ἐνῶ ἡ αὐτόβουλη δουλεία στὸν Θεὸ ἀποτελεῖ τὴν μεγίστη προσφορά, ὅπως τὸ βλέπουμε στὴν περίπτωση τῆς Παναγίας.

Ἡ Παρθένος Μαρία εἶναι δούλη τοῦ Κυρίου καὶ ὡς κτίσμα καὶ ὡς λογικὴ ἐλεύθερη ὑπαρξὴ πού ἔστρεψε ὀλοκληρωτικὰ τὴν προαίρεσή της στὸν Θεό. Ἐγνώρισε προσωπικὰ τὸν Θεὸ μέσα στὸν Ναό, ὅπου προσφέρθηκε ἀπὸ τὴν μικρὴ τῆς ἡλικία, καὶ ὑπέταξε τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα της στὸν Κύριο, ὥστε Αὐτὸς νὰ τὰ χρησιμοποιήσει κατὰ τὸ ἅγιο θέλημά Του. Ὡς δούλη Θεοῦ προσέφερε τὴν μεγίστη εὐεργεσία στὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὴν δημιουργία.

Τὸ μέγεθος τῆς εὐεργεσίας μποροῦμε νὰ τὸ ἀναλογισθοῦμε μελετώντας τὴν Σάρκωση τοῦ Λόγου. Ὁ Παντοδύναμος Θεὸς Λόγος αὐτὴν τὴν δουλεία περι-

Ἀρχιμ. Καλλινίκου Γεωργάτου,
 Ἱεροκέρυκος Ἱ. Μ. Ναυπάκτου καὶ Ἀγ. Βλασίου

μενε γιὰ νὰ σαρκωθεῖ. Περίμενε αἰῶνες νὰ Τοῦ προσφερθῆ ἐλεύθερα καὶ ὀλοκληρωτικὰ ἓνας ἄνθρωπος, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἴδιος θὰ προσέφερε τὸν ἑαυτό Του στὸ ἀνθρώπινο γένος. Ὅχι ὅτι τὸν ἱκανοποιεῖ ἡ δικὴ μας ὑποταγή, Αὐτὸν πού εἶναι ἀπροσδεὴς καὶ «τῶν ἀγαθῶν μας δὲν ἔχει χρεία». Ἀλλὰ γιὰ νὰ ὀλοκληρωθεῖ ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ δημιουργία, γιὰ νὰ δείξει ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης τὸ πλήρωμα τῆς ἀγάπης Του, ἦταν ἀπαραίτητη ἡ συνεργία ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων, ἡ ὑπαρξὴ αὐτοῦ τοῦ πιστοῦ καὶ ἀφοσιωμένου κατὰ πάντα δούλου Του, τῆς Παρθένου Μαρίας.

Καὶ κάθε ἄνθρωπος καλεῖται νὰ ὑποταγεῖ στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πράγμα ὄχι εὐκόλο στὸν μεταπτωτικὸ καὶ ἀνυπότακτο κόσμος, ὅπου κυριαρχεῖ ἡ φιλαυτία ἢ καὶ ἡ δαιμονοκρατία, καὶ οἱ πολλοὶ ἀρνοῦνται νὰ δουλεύσουν στὸν Θεὸ ἢ στοὺς ἀληθινούς δούλους Του. Αὐτός, ὅμως, πού τὸ κατορθώνει μιμεῖται τὴν Παναγία, γίνεται δούλος τοῦ Θεοῦ καὶ κατὰ δύναμιν εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητας. Ἡ ὑποταγὴ αὐτὴ δὲν χρειάζεται γιὰ νὰ ἱκανοποιηθεῖ ὁ Θεός, ἀλλὰ ἀποτελεῖ πράξη ἀποδοχῆς τῆς δημιουργίας καὶ τῆς θείας προνοίας πού μᾶς ἔφερε ἀπὸ τὴν ἀνυπαρξία στὴν ὑπαρξὴ. Ἐνῶ ἐκλαμβάνεται ὡς δικὴ μας θυσία, στὴν πραγματικότητα σηματοδοτεῖ τὴν ἀποδοχὴ καὶ λήψη τῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ: τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ τὰ πάθη, τὴν φθορὰ καὶ τὸν θάνατο, τῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης, τῆς κυριαρχίας στὴν κτίσις πού μᾶς δόθηκε ὡς βασιλεῖο.

Ἡ δουλεία τῆς Παναγίας στὸν Θεὸ ἦταν φυσικὴ, ἐλεύθερη, ὀλοκληρωτικὴ καὶ τελείως ἀνιδιοτελής, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος ὄχι μόνον τὴν ἀγίασε κατὰ Χάριν, ἀλλὰ καὶ χρησιμοποίησε τὰ πανάχραντα αἱματὰ της γιὰ νὰ ἐνωθεῖ μετὰ τὴν ἀνθρώπινη φύση καθ' ὑπόστασιν, πού ἄπαξ συνέβη στὴν ἱστορία καὶ ἀπετέλεσε τὴν σωτηρία μας. Διὰ τῆς δουλείας τῆς Παρθένου ἐπεφάνη στὸν κόσμος ἡ Χάρη, ἡ Ἀλήθεια, ἡ Ἀγάπη, ἡ Εἰρήνη, ἡ Ἐλευθερία, αὐτὸς ὁ Κύριος.

Καὶ δικαίως ἡ «δούλη τοῦ Κυρίου» ἀνυψώθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο πάνω ἀπ' ὅλα τὰ κτίσματα καὶ ἔγινε ἡ Κυρία Θεοτόκος.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

στιγμιότυπα

Φωτογραφίες του Χρήστου Μπόνη
καί των Ίερων Μητροπόλεων

Ὁ Ἅγιασμός τῶν Ὑδάτων στήν Ἐρμούπολη τῆς Σύρου (6.1.07).

Ἀπό τήν ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου στίς Σχολές τῆς Ἀστρονομίας (23.1.07).

Ἡ Ἀ' Ἀντιπρόεδρος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου κ. Ρόδη Κράτσα-Τσαγκαροπούλου ἐπισκέφθηκε τόν Μακαριώτατο (22.1.07)

Τήν κάρα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου μετέφερε στό Ναύπλιο ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱ. Μ. Βατοπεδίου (29.1.07)

Ἐπίσκεψη τῆς Ἱ.Μ. Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως στήν Ἑλληνική Δύναμη Κοσσόβου (12.1.07).

Ἐπίσημη ἐκδήλωση τῆς Ἱ. Συνόδου «Γέφυρες Πολιτισμοῦ». Τό χορευτικό συγκρότημα καί ἡ χορωδία τῆς Ἱ. Μ. Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ μέ τοὺς ὑπευθύνους τῆς ἐκδηλώσεως (9.12.2006).

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τακ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Α.Θ
Αριθμός Άδειας
4036

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1856/2004 ΚΕΜΠΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 2355

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.)
Ίω. Γενναδίου 14 115-21 Άθηναι
Τηλ. 210-72.72.253. Fax: 210-72.72.251
ISSN 1105-7203

Λόγος ν, ακούς
Ραδιόφωνο

Λόγος ν, ακούς
Ραδιόφωνο

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

